

Brassói Lapok

XL. évfolyam

62 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1934. évi március 17

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58, telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK ARADOT!

Az amerikai disznókirály igazságai

Irtó: Tanódy Endre

Háboru előtti vidám könyv emléke elevenedik meg előttem. Csak a cím és a bevezetés néhány mondata. Sem a szerzőt, sem a könyv egyéb tartalmát nem tudnám már megtalálni.

„Egy amerikai disznókirály levelei a fiához”. Ez a cím. A bevezetésből körülbelül ezekre emlékezem:

— „Édes fiam, anyád azt akarta, hogy Európába menj az egyetemekre, műveltséget tanulni. Nem voltam ellene, pénzem van rá elég, töltésed kedveteket, ha anyád így gondolja jónak”.

„...és ha már ott vagy, igyekezz szellemi és erkölcsi értékeket szerezni. Nem nehéz dolog, könnyen és szívesen osztogatják azok, akiknek van belőlük. Pénzt látod — azt már nehezebb szerezni, mert akinek van, az vigyáz rá és nem hogy osztogatná, de még elvenni sem hagyja...”

Ha szerzője szíves volna ezt az okos parvenüt megegyezően megszólaltatni, kitűnő anyagot találna ehhez a tételhez abban a két törvényjavaslatban, mely most izzik a törvényelőkészítő körökben. Ezen a két törvényen lemérhetné nagy igazságának egész mázsás súlyát.

Két törvényjavaslat: — az államrend védelme és a konverzió. — Az első, az államvédelmi javaslat olyan természetű értékekkel dolgozik, amelyek a disznókirály osztályozása szerint az erkölcsi és szellemi javak csoportjába tartoznak.

E javaslat már két hónapja be van jelentve, de a közöny még annyira sem engedett fel irányában, hogy valaki is megérdeklődte volna, vajjon meddig fog elmenni ez a javaslat, mennyire fogja kiterjeszteni az államhatalom körét a „polgári szabadságok” rovására.

A munkamegosztás teljes kifejlődése óta az idézőjelben kiemelt szavak csak a politikai jogszövegeket és jogbölcsészeket érdeklik. Mindenki más részére teljesen jelentőség nélkül valók. Még annak a szavaknak a számára is, amely még ma is férfi, de amelyik még személyesen szavalt a mély meggyőződéssel: „Szabadság, szerelem, e kettő kell nekem”. Azzal a sorrenddel, hogy szerelméért feláldozza életét és a szabadságért a szellemét.

Milyen modern ma mindehhez képest véldaul Horatius!

Ki vigyáz ma a szabadságára és ki áll ellen, ha el akarják venni tőle? De tovább kell menni és megkérdezni, hogy ki veszi észre, mikor elveszik a szabadságot, ami még megmaradt?

A szabadság politika romantikáját, az állítólag rendkívül józan és racionális gazdasági szemléletet és beállítást foglalták el. A tankönyvek és folyóiratok népszerűsített szövegeiben nőtt kereskedő közgazdászok és azok, akik közgazdászattal kereskednek, a ravasz és fölényes mosoly emberei, akik mindent tudnak és főként mindent jobban tudnak, egy valamit még sem tudnak, nevezetesen hogy akinek nincsenek meg a minimális politikai szabadságai, annak nincsen semmije sem. A vagyona addig az övé, amíg a politikai hatalom korlátozhatatlan urai akarják, a kereset addig az övé, míg valaki meg nem irigyel az övé, vagy azok körül, akik ezt a hatalmat birtokolják és bármily irányú „konceptiói”

Elfogták Zelea-Codreanu Kornélt, a vasgárda régóta keresett vezérét

Csütörtökön délelőtt a bukaresti hadbíróság előtt gépkocsiban tartóztatták le a sziguranca-detektívek

Állítólag önként akart jelentkezni a főtárgyalásra

Bukarest, március 16.

Közel háromhónapi titokzatos bujkálás után s alig néhány nappal a szinajai merénylet pörének a főtárgyalása előtt Zelea-Codreanu Corneliu, a felosztatott és betiltott Vasgárda „kapitánya” most a hatóságok kezére került. A bukaresti II. hadtest hadbíróságának kapujában fogták el, az előtt az épület előtt, amelyben hétfőtől kezdődőleg itélkezni fognak. Felette és még negyvenkilenc vád alá helyezett társa fölött.

Zelea-Codreanu Kornel.

A vasgárdista vezér meglepetésszerű elfogatásáról a cenzura-hivatal a következő közleményt adta ki:

„Az állambiztonsági hivatal ma délelőtt letartóztatta Corneliu Zelea-Codreanut, aki jelenleg a fősziguranca van vizsgálat alatt”.

csak akkor érvényesek, ha előbb sikerült azokat bizonyos körökkel megértetni.

Ennek az egyébként oly egyszerű igazságnak ismerete hiányában, a mai polgárság simán és ellenállás nélkül enged elvenni a szabadságait. Nem beszélünk arról az igen tekintélyes számú emberről, akik legszívesebben egyszerre és egyszer és mindenkorra szeretnék szabadságuktól megszabadulni és nyakukat már előre kéjes bizsergés fogja el a gondolat, hogy a várváart diktátor az igát majd ráteszi. Csak azokról, akik a tehetetlenség elvének engedelmeskedve még ma is szóbeli demokraták és a polgári jogok védelmét követelő szellemi közösségnek pártoló kültágjai.

Ezeknek a lapjaiban és megnyilatkozásaiban egyéb sincsen, mint módszertani viták a képzelhető kormányzási rendszer legjobbjáról, amely természetesen a nemzet alkotmányos önrendelkezésére alapított demokrácia. Nekik ez az elv fontos. Hogy ez a demokrácia éppúgy szentesíti a maga szerveivel a polgári jogok megszüntetését, őket nem érdekli. Az államvédelmi törvényjavaslat a megmaradt jogfoszlányokat is megtagadja, de ez ellen komoly ellenvetés nem hangzik el. Elvétett és halk tiltakozások, de azok is a teljes megértés hangján, miután a javaslat mindenekelőtt a felosztatott vasgárda ujjaélesztésének megakadályozására szolgál.

De mikor volt az másképp, mikor az

Kiegészítő értesítéseink szerint a vasgárdista vezér letartóztatása eképpen történt:

Csütörtökön délelőtt, nem sokkal 9 óra után, gépkocsi jelent meg a bukaresti hadbírósnak a Francmasona-utcában levő épülete előtt. A gépkocsi be akart fordulni a kapun a Malmaison-kaszárnya udvarára, a bejáratnál álldogáló három detektív azonban az autó egyik utasában felismerte Corneliu Zelea-Codreanut. Rö-

52 vádlottja van a nagy tárgyalásnak

A szinajai merénylet, illetőleg a vasgárdista összeesküvés pörének főtárgyalása — amint már tegnap megírtuk — hétfőn reggel veszi kezdetét a II. hadtest csupa tábornokból álló hadbírósa előtt.

A pörnek összesen 52 vádlottja van, a kik közül most már csak kettő nincs letartóztatásban, azaz bujkál ismeretlen helyen.

A fővádlottak a következők:

Zelea-Codreanu Corneliu, Cantacuzino-Granicerul tart. tábornok, Ionescu Virgil mérnök, Clime Gheorghe, Szilágyi Viktor (hiányzik) és Dumitrescu Ion lelkész —

egyéni jogok nagy területeit kisajátították, mint a közösség nagy és fensőbb érdekeinek védelme címén? Nőro is népnek boldogítója akart lenni a maga módja szerint, a német-római császárok is, a népet személyesen pálcázó porosz választófejedelem és Metternich és a tekintélyuralom mai hívei, törtetői és börtökösai mind megmagyarázzák, hogy a szabad népek vesztükbe rohannak és azért jöttek ők a magasabb küldetéssel, hogy felelőtlen hatalmukkal ezt a katasztrófát megakadályozzák. Ez nem új dolog és ezzel az állandó tünettel szemben az újabb korok polgári és munkásosztályaiban volt meg a váltakozó fokú ellenállás. Ma ez az ellenállás tisztán formai és látszólagos.

Mérje meg valaki azokat a hullámokat, amiket az ostromállapot és az új államvédelmi törvény tárgyalásai vernek fel, és mérje ahhoz az évek óta tájtékozó szökőárhoz, amit a konverzió borít az országra. Akkor fogja csak látni, hogy milyen könnyen adjuk fel jogainkat és milyen nehezen a valódi, vagy csak képzelet pézeinket.

A különbség az, hogy a konverzió megszövegezése — ma már csak megszövegezésről van szó, — a kormány életét veszélyeztető cselekmény, míg a jog maradványainak megszüntetése kis parlamenti mérkőzés, barátságos alkalom a politikai műveltség és fegyverfogások bemutatására, amelyek során például az ország hírneves publicistája Seicaru ilye-

tőn feltartóztatták a gépkocsit, letartóztatottak nyilvánították a Vasgárda régóta keresett vezérét, majd az autót a fősziguranca száguldtak vele. Zelea-Codreanu letartóztatásának híre nyomában a fősziguranca ment Hotineanu ezredes-hadbiztos, hogy az elfogott fővádlottat átvegye s jelen legyen kihallgatásánál.

Zelea-Codreanu Kornélt minden valószínűség szerint még a nap folyamán átszállítják a hadbíróságra.

összeesküvés miatt.

Constantinescu Nicolae, Belimace Dumitru és Caranica Ion gyilkosság, összeesküvés és tiltott fegyverviselés miatt.

A többi vádlott fölött a Marzescu-Mironescu-féle rendtörvény különféle szakaszai alapján ítélkezik a hadbíróság.

A II. hadtest parancsnoksága egyébként a hétfői főtárgyalásra való tekintettel megengedte, hogy a vádlottakat rokonaik és ügyvédek hétfőig Jilaván, a tárgyalás alatt pedig a Malmaison-kaszárnyában meglátogathassák a katonai ügyészség hozzájárulásával és felügyelete alatt.

neket mond:

— „...demokratikus módszerek mellett a hatalom ura maradhat-e a helyzetnek?... a hosszú válság alatt természetesen ki kell lépni a törvényességből... a közéletben ma uralkodó formula: „az állam”, amely magában összesíti az egyedek alkotó erejét és egységes fegyelmet alá rendeli őket... ez nem haladás, nem visszaesés, egyszerű ténymegállapítás, hogy ma a szabadság végleg kimúlt Olaszországban, Németországban, Törökországban, Portugáliában, Jugoszláviában stb...”

A szellemi és erkölcsi értékek egyik elismert letéteményese így vigyáz a szent hivatására bizott kincsekre. És ezért a disznókirály utólagos igazolására a hatalom mindenütt játszva szerzi meg ezeket az értékeket, míg a pénz, a követelés ma sem kormányozható és rendszabályozható. Ezekre még vigyáznak az emberek, míg van belőle, ahogy a disznókirály helyesen megállapította. De amint fogynak a jogok, úgy fogynak a pénzvédők serege is, mert a korlátlan hatalom mindig nagy pénzüsszpontosító is volt. A szabadságmentes népboldogítás mindig azzal végződött, hogy kevés embernek sok pénze lett és sok embernek kevés. — De jogfosztás közben ez még nem derül ki, csak utána, mikor már késő. Illetve, amikor újabb és tömeges jogszerzések kezdődnek, ami már nem megyen olyan simán és feltűnés nélkül, mint a jogok leépítése.

Felrobbant egy dinamító szállító hajó

250 halott, 1000 sebesült

Newyork, március 17

A San Salvador államban levő La Libertate nevet viselő kikötő közelében felrobbant egy hatalmas mennyiségű dinamító szállító hajó.

Az első jelentések szerint 250 dinamittal megrakott láda robbant fel.

A jelentések szerint a robbanásnak 100 halott és 250 súlyosan sebesült áldozata van. A robbanás iktározatos ereje össz-

szedőntötte a kikötő közelében levő házakat.

Ujabb jelentéseket a Newyork Times közöl. Az újság értesülései szerint a szerencsétlenség halott áldozatainak száma 250-re, a súlyosan sebesülteké 1000-re emelkedett.

A jelentés szerint a robbanás földig rombolt négy hatalmas háztömböt. A leégett paloták között van a kikötőváros város-háza is.

A magyar náciik gyászos szereplése

Budapest, március 16

Csütörtökön délelőtt a nagyköruton mintegy 200 főnyi nyilaskeresztes tüntető felvonulást rendezett. A kiabáló, zsidózó tömeget a rendőrség gummibotokkal verte szét, 15 tüntetőt letartóztattak.

Az őrizetbe vett magyar náciik között van Meskó Zoltán nyilaskeresztes magyar vezér fia is.

Magyarországon régen rebesgetik, hogy az effajta kilengések tervszerűen akkor történnek, amikor valamelyik magyar államférfi fontos ügyben külföldön tárgyal.

Gömbös Rómában van.

Légiforgalom

Bukarest és Prága között

Prága, március 16

A csehszlovák polgári légihajózás 1934 évi programjának megállapításakor elhatározták

egy rendszeres Bukarest-Prága repülőjárat létesítését is

május 1-től augusztus 31-ig. A két főváros közötti járat hetenként háromszor indul Prágából: hétfőn, szerdán és pénteken, Bukarestből pedig kedden, csütörtökön és szombaton.

Háborús szaga van a japán költségvetésnek

Tokió, március 16

A japán felsőház elfogadta az állami költségvetési javaslatot. Ez a költségvetés a legnagyobb összegű, amit eddig Japánban készítettek és óriási összegeket irányoz elő tovább fegyverkezésére. Így a haditengerészet fejlesztésére 487 millió yent vettek fel s megfelelő összegeket szárazföldi és légi készülődésekre is.

Hova lett Nagyszalonta 40 milliója

Nagyszalonta, március 16

Mint ismeretes, Nagyszalonta városa a békeszerződés értelmében 40 millió lejt kapott kártérítés címén azon községi javakért, melyek az új határmegállapítás folytán elszakadtak tőle. A belügyminisztérium most olyan értesülést szerzett, hogy ennek a 40 milliónak egy részét állítólag — törvénytelen módon — használták volna fel. A minisztérium ennél fogva megbízta Stefanescu N. Alexandru közigazgatási vezérfelügyelőt, hogy a helyszínen vezesse le a vizsgálatot és győződjék meg róla, alaposak-e a felhozott vádak.

Nyomtalanul eltűnt egy nagyváradai törzsőrmester

Nagyvárad, március 16

Hermann József, a 86. gyalogezred törzsőrmesterének felesége csütörtökön jelentkezett a rendőrségen és elmondta, hogy férje előző este nyomtalanul eltűnt. Delben azzal bucsuzott el tőle, hogy későn jön haza, majd bement a kaszárnnyába, ott késő este polgári ruhába öltözött és eltávozott. Azóta senki se látta.

A kétségbeesett asszony öngyilkosságra gyanakszik. Férjének ugyanis, mint elmondta, valami szolgálati ügyből kifolyólag kellemetlenségei támadtak s ez annyira elkésztette, hogy valószínűleg önkéntes vetett véget életének.

A rendőrség most a katonai hatóságokkal karöltve megindította a nyomozást az elbujdosott vagy öngyilkossá lett törzsőrmester után.

Szerencsés számok

Bukarest, március 16

Az állami osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenharmadik húzási napján, csütörtökön délelőtt, a következő sorsjegyeket húzták ki nagyobb nyereményekkel:

1000.000 lejt nyert 52765.
70.000 lejt nyert 19391, 22838
50 ezer lejt nyert 59595
20 ezer lejt nyert 12171, 25790, 54857,
15 ezer lejt nyert 71798, 13937, 52667,
36600, 52580,

10 ezer lejt nyert 67959, 61528, 35099,
58928, 10541, 14695, 32045

Nagyszámu sorsjegyet húztak még ki kisebb nyereményekkel.

Hajmeresztő vallomásokat tesznek a parlamenti vizsgálóbizottság előtt a francia államvédelmi rendőrség főtisztjei

Képviselők és magas méltóságok akadályozták, hogy Stavisky üzelveinek végére járjon a rendőrség — Az egyik genfi bankban megtalálták az eltűntetett Stavisky-féle ékszereket

Páris, március 16.

A Stavisky-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság legutoljára az államvédelmi rendőrség főhivatalnokait hallgatta ki. Megdöbbentő vallomásokat kapott. A főtisztviselők valamennyien egyhanguan azt hangoztatták, hogy Stavisky csakis parlamenti és a kormányhoz közel álló barátai révén üzhette üzelveit. A rendőrség több ízben fel akart lépni ellene, de mindannyiszor magas méltóságok léptek közbe. Az egyik tisztviselő kijelentette, hogy

egyikben főnöke nyomására kénytelen volt összetépni azt a jegyzőkönyvet, a mit Staviskyval kapcsolatban már fel-

vett.

Egy másik rendőrfőtitst még ennél is meglepőbb adattal szolgált. Kijelentette, hogy egy sikkasztó könyvelő letartóztatásától el kellett tekinteni, mert a Volonté igazgatója Tardieu miniszterelnökkel fenyegetőzött. Az Inau les Pins-ben elkövetett 10 milliós kaszinórablás ügyében pedig egyszerűen be kellett szüntetni a további nyomozást, mert Stavisky és barátai közbeleptek s a rendőrség azt a parancsot kapta, hogy szüntessen be minden vizsgálatot.

A párisi lapok hatalmas cikkekben hozták a rendőrfőtiszték vallomásait. Ujabb jelentések szerint megtalálták

Stavisky „eltűnt” ékszereit. A nyomot egy ékszerész szolgáltatta, aki annak idején néhány ékszerre előleget adott Staviskynak s akkor megnézte az összes ékszereket s azt is tudta, hogy hová szállították azokat. Feljelentő vallomását már régebben meg is tette, a vallomásától fölvetett jegyzőkönyvet azonban a meggyilkolt Prince bírótól elrabolták. Most aztán újra jelentkezett s elárta, hogy

a keresett ékszerek az egyik genfi bank titkos pánccsokrényében vannak. A pánccsokrényt a párisi rendőrség megkeresésére felnyitották és a benne talált ékköveket, valamint fontos iratokat lefoglalták.

Előbb négy gyermekét gyilkolta le, majd sajátmagával végzett egy aradmegyei iparos, aki felesége lopási szenvedélye miatt hajította végre a borzalmas családirtást

Arad, március 16

Az Arad közelében levő Bokszeg községében szerdáról csütörtökre virradó éjszaka folyamán iktározatos könyörtelenséggel végrehajtott családirtás és öngyilkosság történt.

Szabó József 34 éves bokszei kerékgyártó mester szerdán éjszaka meggyilkolta négy alvó gyermekét, majd azután ő maga is öngyilkosságot követett el.

A gyilkosság előzményeiről és lefolyásáról szóló részletes jelentések a következőkről számolnak be:

Szabó József, fiatal felesége már régóta tolvajlasi szenvedély rabja volt. Annak ellenére, hogy férjével és gyermekeivel tűrhető sorsban élt, az asszony, a hol csak lehetett, apró lopásokat követett el. A lopkodó beteg asszonyt már többször rájta kapták. Meglopta a községi iskola igazgatóságát és a falu két lelkészét is. A kerékgyártó mestert rettenetesen bántotta felesége beteges szenvedélye, többször válságra gondolt, de nem vitte véghez ezt a tervét, mert az

asszony és a könyörgő négy gyerek, mindig levették a lábáról.

Szerdán este aztán, az asszonyt újabb tolvajláson fogták. Ezuttal a szerencsétlen a falu egyik gazdájának tyukjait közül lopott el egy néhányat.

Szabónét őrizetbe vették, felvitték a község házára és értesítették férjét, hogy továbbra őrizetben fogják tartani.

Ez az újabb szégyen volt a tragédia rugója. A kerékgyártó tudomásul vette a hirt, nem szólt semmit, semmi különöset nem lehetett rajta észrevenni.

Ami az éjszaka folyamán történt, azt örökre titokban marad. Az éjszaka zárt ajtók mögött telt el, a történeteknek nem volt szemtanúja.

Csak vasárnap reggel, amikor az egyik szomszéd gazda behatolt Szabók lakásába, akkor tárult fel, a maga véres valóságában a szörnyű rémdráma.

A szomszéd kopogtatott az ajtón, amikor nem kapott választ, betört a bezárt ajtót és behatolt a szobába. A lakás iktározatos látványt nyújtott.

A falak telemocskolva vérről, a padlón

és az ágyakon megcsontkított holttestek heverték.

Ott hevert az ágyon fejével kettéváltott fejjel a 11 éves Szabó Pista, a másik ágyon felmetszett torokkal a 9 éves Józsi feküdt, a földön pedig az 5 éves Margit és a 2 éves Béla megcsontkított holtteste. Az egyik sarokban még élve iktározatosan hörgöve Szabó József, a gyilkos apa vonaglott.

Az iktározatos tett után a kerékgyártó mester hatalmas késsel saját maga torát metszette fel.

A négy gyermek már rég halott volt, a mikor észrevették a tragédiát. Szabó nem lehetett még kihallgatni, nincs is remény arra, hogy valaha is megszólaljon, mert már haldokolva szállították be a kisjenő kórházba. Az orvosok véleménye szerint, alig egy pár órát élhet.

Az ügyész megindította a vizsgálatot a véres családirtás ügyében.

Nehéz a lengyel nehézipar helyzete

Krakko, március 16.

A lengyel nehéziparban nagyobb üzembeszüntetések várhatók. Czenstochauban a Modzejo-művek munkaleállítását már el is rendelte az igazgatóság. Két nagyobb gyár, egy vagongyár és egy hidépítővállalat állami megrendelésekért folyamodott, amelyek azonban elmaradtak s így a napokban ezek az üzemek is leállnak.

Erdő mellett nem jó lakni?

Jó földben zsákszámba terem a selyem

Szatmáron aki sokat jár az erdőbe, a végén a dutyiba kerül

Szatmár, március 16.

Tegnap délután a szatmári utcákon egy parasztruhás férfi hölgyeket szólított le. A hölgyek először megütődve néztek a férfira, azt hitték, hogy aszfaltbetyároskodni akar. A férfi azonban suttogásra fogta a hangját és a „leszólítást” így folytatta:

— Szép nagysága, jöjjön be a kapu alá.

— Szentelen — sziszegte vissza a hölgy, de a paraszt rendületlenül folytatta:

— Finom és olcsó selyemharisnyáim vannak.

A hölgyek szigorúsága megnyílt és álltak a paraszttal a kapu alatt.

A selyemharisnyák valóban finomak és olcsók voltak. A tapintásukon, a színükön érezett, hogy csehszlovákiai gyártmányok. Szatmáron pedig nem sok gondot okoz az, hogy miképpen is kerültek ezek a selyemharisnyák az országba és miképpen kerültek a parasztember kezeihez. A kapu alatti üzlet kezdett nagyszerűen menni. A hölgyek nem kíváncskodtak. Mentek, rettek és fizettek.

Az elegáns hölgyeknek ez a kapualatti vándorlása feltűnt az erkölcsrendészeti ügyosztály egyik szemfüles detektívének. A derék Ancea detektív titkos találkahelyekre gondolt és holmisi óvatossággal utána lopózott az egyik elegáns hölgynek. Nagy volt a meglepetése, amikor a várt találkahely helyett a kapualatti árumintázást leplezte le. Leigazoltatta a parasztot. Apai Jánosnak hívják és a város határában levő Sárerdőn lakik. Persze bevitte a rendőrségre és vallatásra fogta.

Apai János még tapasztalatlan kezdő lehetett, mert a vallatás során — mint a rendőrségi jelentések obligát frazeológiája mondja — megtört és vallott. Nevezetesen azt vallotta, hogy ő csak bizományos, a harisnyákat eladás céljából Szilágyi János nevű apósától kapta, aki szintén a Sárerdő közelében lakik.

Néhány perc múlva detektívek robbantak a Sárerdőhöz. A meglepett Szilágyi János portáján házkutatást tartottak és a házkutatásnak nemvárt eredménye volt.

A padláson több zsák selyemharisnyát, zsákszámba selyem- és gyapjúkendőket találtak.

— Hogy kerültek ezek a drága holmik ide? — fogták szigorúan vallatásra Szilágyi mestert, aki azonban nem esett a fejé alá és így vallott:

— Most, hogy a tavasz közeledik, hát sokat járok a Sárerdőben. Szeretem az erdő friss márciusi szagát. Egy héttel ezelőtt amint sétálgatok, hát a fák tövé-

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, idegizalmak, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképzetlenység esetén a természetes „Ferenc József” tejetvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes útra tereli, felhívja a szervezetet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi kísérletek bizonyítják, hogy a Ferenc József víz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszahozták.

ben zsákokat vettem észre. Közelebb me-
gyek, kibontom a zsákokat, tele van az se-
lyemmel meg vékony selyemharisnyával.
Az erdő szabad terület. Még sohasem volt
baj érte, ha galyat vagy epret vagy ibo-
lyát hoztam belőle haza. Gondoltam, hogy
ez a selyemholmi is az erdőben van. Aki
megtalálja, azé. Hazahoztam. És ha már
hazahoztam, arra gondoltam, hogy ne pe-
nésszedjék itt hiába. Mondtam a vőmnem,
hogy próbáljon eladni belőlük.

Mindezt Szilágyi mester nagyogó dia-
lektikával adta elő. A detektívek össze-
néztek. Úgy látszik azonban nem voltak
hajlandók elfogadni azt a védekezést,
hogy az erdőben vadon nő a selyem és a
harisnya. Bevitték hát Szilágyi Jánost is
a dutyiba, elvitték a „vadonban nőtt” hol-
mit is. Most nyomozzák az ügyet és ku-
tatják a rejtélyt, hogy miképpen is ke-
rült a csehszlovákiai gyárból a Sárerdőbe
a sok holmi anélkül, hogy a vámhatóság-

gok látták volna.

— Jó földben terem a buza — mondja a népdal.

Szilágyi János ezt megcáfolta. Nála a jó földben selyem termett és csehszlovákiai harisnya.

És ha már a népdaloknál tartunk, felvetődik a kérdés:

— Erdő mellett nem jó lakni? ...

A választ persze csak Szilágyi János tudná megadni, de ő egyelőre nem beszélhet.

Pedig beszélni, azt tud. Nagyon tud.

Legalábbis az érdekes és újszerű valóságából ez tűnik ki. (b. l.)

Nem szabad tulzott jelentőséget tulajdonítani a római találkozóknak

A római egyezmény nem a befejezése, hanem elindítása valaminek

A francia sajtó szerint Rómában sem politikailag, sem kereskedelmileg nem szület-
hetik végleges érvényű megegyezés — Németország „lenyeli” a leckét s újra
odakapcsolódik az olasz érdekszövetséghez

A következő nagy összecsapás a leszerelés kér- désében lesz, a római „ügy” csak előjáték volt

Róma, március 17.

Az érdemi tárgyalások csak csütörtökön dé-
lelőtt kezdődtek meg Rómában Mussolini, Gön-
bös és Dollfus között. Az eredeti terv szerint
szerda lett volna a döntő tanácskozások nap-
ja, Dollfus azonban megkésélt s mert az olasz
kormány az osztrák kancellárnak kijáró dip-
lomáciai tiszteletadást elmulasztani nem
akarta, a szerdai napot erre fordították.

Ujság tehát a tárgyalások körül még nincs.
A csütörtöki tárgyalásokról is leg hamarabb
pénteken adhatnak ki hivatalos jelentést. Er-
dekes jelenségek azonban vannak s közöttük
olyanok is, amelyek a nemzetközi külpolitikai
szolgálatban súlyos jelentőségűnek látszanak.

A RÓMAI NEMET NAGYKÖVET LA-
TOGATÁST TETT GÖMBÖSNEL

Ugyen jelentőségteljesnek látszó esemény az,
hogy

a római német nagykövet szerdán látogatást
tett Gömbös magyar miniszterelnöknel
és hosszasan tárgyalt vele. A látogatás Róma-
ban igen nagy feltűnést keltett. Az a tény,
hogy a német nagykövet maga kereste fel az
idegenben és vendégségben tartózkodó ma-
gyar miniszterelnököt s éppen most, a római
tárgyalások előestéjén, valóban szokatlan je-

lenség s nagyon alkalmas arra, hogy különfé-
le magyarázatokkal kísérje a nemzetközi saj-
tó. Rómában is, de különösen Franciaország-
ban és a kisantant államokban úgy látják,
hogy a francia kormánytól is helyeselt római
tárgyalások éle közvetve mégis csak Németor-
szág ellen irányul, mert a francia politikai el-
gondolások irányvonalába esik. Ebből a szem-
szögből nézve a dolgokat, nagyon kínálkozik
az a föltevés, hogy

Németország még egy utolsó kísérletet tett
Gömbösnél arra, hogy megakadályozza a ró-
mai megegyezést,

amely Ausztria függetlenségét támasztja alá s
ezzel elvágja a nemzetiszocialisták Ausztriá-
val kapcsolatos célkitűzéseit.

Van azonban más magyarázat is és ez való-
színűbbnek látszik. A budapesti sajtó is azt
fejteti, hogy a német nagykövet tájékozód-
ni ment Gömböshöz s ez a tájékozódás Ma-
gyarország és Németország szempontjából egy-
aránt kielégítő eredménnyel végződött, mert
azt mutatja, hogy Németország is belenyug-
szik a római hármass csoportosulásba s ugyan-
akkor Csehszlovákia és a kisantant államok
után maga is hajlandóságot nyilváníthat arra,
hogy bekapcsolódjék a középeurópai gazdasá-

gi együttesbe. Ez Magyarországra nagyon
megnyugtató, mert

a magyar kormány semmiképpen sem sze-
retné elmérgesíteni Németország és Magyar-
ország között az eddigi megértő viszonyt.

Nincs kifogása ellene Mussolininek sem, mert
Olaszország Ausztria függetlenségének alátá-
masztásával elérte a célját, amelyen túl újra
csak szeretne együttműködni azzal a Német-
országgal, amelyet eddig a legfontosabb
külpolitikai kérdésekben s különösen a lesze-
relés kérdésében a maga oldala mellett ta-
dott.

Az újabb jelentések és a mutatkozó jelek az-
t mutatják, hogy Németország valóban lenyeli
az osztrák kérdéskört ilyen irányú elintézésé-
nek képet vág a dologhoz s miután értékesít
neki az olasz és magyar együttműködés, min-
az osztrák csatlakozásnak amugyis nagyon kö-
nyes és veszedelmes kérdése, csatlakozik a ró-
mai megállapodáshoz. Ez pedig azt jelentené,
hogy Franciaország egy kissé elszámította ma-
gát, amikor a római egyezmény mögött olyan
súlyos ellentéteket látott Németország és
Olaszország között, hogy reményleni merse
Németországnak elszigetelését a középeurópai
államoktól.

Takarodót fu a párisi sajtó is

A dolog azonban nem olyan egyszerű és
tisztá, mint ahogyan azt Párisban az első pil-
lanatokban látták, vagy ahogyan most a má-
sik külpolitikai harcra való felkészülést.
Lassan kiderül, hogy a római ügy csak amolyan
előcsatározás-féle volt a rejtett ellentétek
felszínre hozása és erejük lemerése. A római
hármass találkozó és a nyomában megszülető
egyezmény nem zár le véglegesen semmiféle
kérdést, hanem talán éppen az ellenkezőjét
teszi: új vitákra és diplomáciai harcokra ad
lehetőséget.

A félhivatalos francia sajtótügyndökség, a Ha-
vas-iroda csütörtökön már azt jelenti, hogy
a római egyezmény sem politikailag, sem
kereskedelempolitikailag nem jelent végle-
ges elintézt.

Az Echo de Paris ugyanebből a hangból ki-
indulva fejtegeti, hogy Rómában sem Magyar-
ország, sem Olaszország nem kötelezheti el
magát végérvényesen. Magyarországnak fél-
tenie kell német kapcsolatait, viszont Olaszor-
szágnak a kisantant államokkal való összeköt-
tetés kérdésében van sok meggondolni valója.
Franciaország nem adta egészen ingyen a hoz-

zájárulását, ha tehát Rómában anélkül történ-
nek megállapodások, hogy ezért Franciaország
már most kapna valamit, úgy ezek a megállá-
podások csak ideiglenes jellegűek lehetnek.
A politikai helyzet mérlegét a római egyez-
mény nem bonthatja meg és gazdasági szem-
pontból is csak későbbben mutatkoznak az
eredményei. Annyi bizonyos, mondja a lap,
hogy a középeurópai egyensúly még sokáig
nem áll helyre. A római egyezmény nem befe-
jezése volt valaminek, hanem csak az elindí-
tása. A kifejtet pedig még igen sok erőnyer-
ző szabja meg. A római hármass találkozóknak
könnyelműsége volna tulzott jelentőséget tulaj-
donítani. Egyetlen leszögezhető lépés történt
csak: Ausztria függetlenségének az alátámasz-
tása. Ez Franciaországnak és Olaszországnak
egyaránt érdeke volt. A további lépések irá-
nyát aztán majd a további külpolitikai harc
szabja meg.

A KÖVETKEZŐ ÖSSZECSAPÁS —
TALÁN A LESZERELÉS KÖRÜL

A külpolitikai erők játékának legközelebbi
harcos összecsapása talán a leszerelés körül
lesz. A „római ügy” egyre inkább a lesze-
elés kérdés előcsatározásának tűnik fel. Mus-
solini sakkhúzása igen nagy zavarba hozta az
angol „kiegyenlítés” politikáját s az első pil-

lanatokban úgy látszott, hogy súlyos csapást
mért a német álláspontra. Ez kétségkívül megle-
petés volt, Mussolini azonban eredményeket
akart kisorsítani ebből a játszmából s ez siker-
ült is neki. Ausztria függetlensége biztosított
nak látszik, mert Németországnak bele kell
nyugodnia ebbe, ha újra össze akarja ková-
csolni azt a harcra valóban megteremtett
kérdésében eddig az ő oldalán volt s amelyet
a francia—olasz összefogás pillanatnyilag
megszakított.

Németország ebben a pillanatban hátrány-
ban van, abban a pillanatban azonban, amint
Olaszországgal megint felveheti a barátságos
kapcsolatot, felülkerekedhetik. A francia em-
lékiratra adott német válaszigjegyzék, mint a
jelentések mondják,

rendkívül udvarias hangú, a régi érveket
azonban maradéktalanul felsorakoztatja most
is.

Erdekes, hogy Párisban nem hozzák nyilvános-
ságra a jegyzék tartalmát, állítólag a német
kormány kifejezett kívánságára. Barthou kül-
ügyminiszter viszont lázasan telefonált a
berlini francia követtel és szinte szóról-szóra
ismételteti azt a beszélgetést, amit Poncet kö-
vet az ügyben Neurath német külügyminiszter-
rel folytatott. Néhány párisi lap s

met jegyzék ismerteti azokat a végső engedményeket, a melyekre a német kormány az angol főpecsétörrel, Edennel lefolytatott tárgyalások alapján hajlandó. A jegyzék feltétlenül békülékeny, mert Hitler el akarja magáról háritani a felelősséget, ha a tárgyalások esetleg megszakadnak. A francia kormánynak pedig éppen ez a békülékenység kellemetlen. A felelősséget ő sem szeretné vállalni.

AZ ANGOL KORMÁNY UJRA MUNKÁBAN VAN

A helyzet már annyira tisztázódott, hogy az angol kormány, amelyet a francia-olasz összefogás megzavart, újra munkába léphetett. Eden főpecsétörrel elérekzettnek látta az időt, hogy az alsóházban nyilatkozzék a leszerelés kérdésében folytatott európai tárgyalásairól. Eden kijelentette, hogy az egyik európai nagyhatalom (Franciaország) válasza tényleg nem érkezett meg még Londonba, ez azonban még nem jelenti azt, hogy a leszerelés kérdése végleg lekerülhet a napirendről.

Páris is mossa a kezeit

Eden angol főpecsétörrel leszerelési javaslatával kapcsolatban a francia képviselőház külügyi bizottsága az alábbi határozati javaslatot fogadta el:

— A külügyi bizottság ismételtan hangsúlyozta, hogy hiva az ellenőrzött, kellő biztonsági intézkedések között megvalósított leszerelésnek. Ellenzi Németország újrafegyverkezését, de élesen óhajtja az általános leszerelési egyezményt. Ennek hiányában azt óhajtja, hogy legalább a fegyverkezések korlátozására vonatkozó nemzetközi egyezmény jöjjön létre, mert csak így kerülhet el a békére nagy veszélyt jelentő fegyverkezési verseny újraindítása.

ELLENTET A MAGYAR ÉS AZ OSZTRÁK KIRÁLYPÁRTIAK KÖZÖTT

Befejezésül ideiktatjuk még a legújabb római és bécsi jelentéseket.
Rómában szerdán este Mussolini nagy fogadást tartott a Palazzo Venéziában. A vendégek tiszteletére megjelentek az olasz kormány tagjai, az érdekelt követségek, a diplomáciai testületek és sok olasz társadalmi, gazdasági és politikai előkező.

Aztán azokat a híreszteléseket cáfolta Eden, amelyek szerint Anglia és az Egyesült Államok között nézeteltérések merültek volna fel. A két állam közötti együttműködés a lehető legbiztosabb, ez tehát nem akadályozhatja meg a leszerelés kérdésének intézését.

— A leszerelés főakadálya, — mondotta Eden. — a kölcsönös bizalmatlanság. A franciák biztonsági követelése régi, fájdalmas emlékeken alapszik. Németországnak viszont az a meggyőződése, hogy neki is ugyanolyan biztonsághoz van joga, mint Franciaországnak. Ezt a két álláspontot összeegyeztetni nem könnyű feladat, a helyzetet azonban nem szabad sötétebbre festeni, mint amilyen a valóságban. Az értekezlet meghiusulása esetén minden országnak módosítania kell a fegyverkezését. Angliának a legsürgősebben, mert eddig önként csökkentette haderejét. Ez igen sok erőt és pénzt követel, tökéletes biztonságot viszont a legkétségbeesettebb fegyverkezési verseny sem nyújthat.

dóestét tartott a Palazzo Venéziában. A vendégek tiszteletére megjelentek az olasz kormány tagjai, az érdekelt követségek, a diplomáciai testületek és sok olasz társadalmi, gazdasági és politikai előkező.

Bécsben Wiesner Frigyes lovag, az osztrák királypártiak egyik vezére nyilatkozott a Habsburg-kérdésben. Kijelentette, hogy az osztrák királypárt elfutasítja az osztrák-magyar monarchia feltámasztásának gondolatát. Ő és társai a békeszerződések alapján állnak, nem követelnek határkiigazításokat, mert nincs területi igényük. Magyarországgal szövetségi alapon kívánnak együttműködni, tehát nem a „dualizmus”, hanem a „föderáció” alapján állnak. Kapcsolat az osztrák és magyar királypártiak között nincs. Helyesli, hogy az osztrák kormány a Habsburgok visszatérésével kapcsolatban nem gondol mindjárt Ottó trónraültetésére is.

Tévedésből patkánymérget adott barátjának egy nagyszabeni gyógyszerész

Nagyszabon, március 16.
Megdöbbszent mérgezési eset történt Nagyszabonban. Binder Hans, 29 éves nagyszabeni kereskedő, még hétfőn este gyomorégést érzett. Elment a Löw-féle gyógyszerészhez és szódabikarbónát kért. A gyógyszerész alkalmazottja — aki véletlenül jó barátja volt Bindernek — szerencsétlenül tévedés folytán eltévesztette a dobozt és gyomorpép helyett a melléte fekvő patkánymérget szolgált ki barátjának.

Binder bevette a szert s utána mindjárt érezte, hogy baj van. Elhívták hozzá a legjobb nagyszabeni orvosokat, odarohant Binder bátyja, a Felek szanatórium vezetőorvosa is, de a szerencsétlenül már nem lehetett segíteni. Nyolc órán át mesterséges lélegzéssel tartották benne a lelket, kedden reggelre azonban kiszívódott. Az ügy újabb fejleményeiről még nincs jelentésünk.

Önmagát is kordába szedi a képviselőház

Megszigorítják a honatyák szónoklási lehetőségeit
Április 5-ikén zárul a parlamenti ülásszak

Bukarest, március 16.
A kamara házszabályainak módosítására kiküldött bizottság szerdán délután 5 órakor Oromolu elnökletével összeült, hogy vitába vegye azt a törvényjavaslatot, amelyet Bratescu-Voinesti, a képviselőház főtitkára a házszabályok részleges módosítására vonatkozólag a háromszáz felfelvasott többségi indítvány alapján kidolgozott s amely a törvényhozás jelenlegi módjának tökéletesítését célozza. Bratescu Voinesti előadó rámutatott arra, hogy ez a módosító törvényjavaslat csak ideiglenes, mert az ülásszak befejezése után sor kerül egészen új házszabályok kidolgozására.

A javaslat vitájában Radian, Iunián és még többen vettek részt. Az elnök ezután péntekre napolta el a bizottság ülését, hogy a képviselőknek módjuk legyen a javaslat tüzetes tanulmányozására.

A házszabályok eddigi rendelkezéseit a javaslat a következőképpen módosítja:

Titkos ülés elrendelését nemcsak az elnök, vagy 10 képviselő kérheti, hanem a kormány is.

Az ülések bármily számú képviselő jelenlétében is megnyithatók, de határozathozatalhoz, vagy szavazáshoz legalább 99 képviselő jelenléte szükséges.

A következő ülés időpontja és napirendje a lapokban is közzéteendő.

Ha az ülést amiatt kell felfüggeszteni, mert nincs jelen a szavazáshoz szükséges 99 képviselő, akkor névsort olvasnak s a hiányzó képviselők elvesztik az arra az ülésre járó napidijukat akkor is, ha az ülés elején ott voltak.

Az előző ülés jegyzőkönyvének vitája legfeljebb 15 percet tarthat az eddigi 30 helyett.

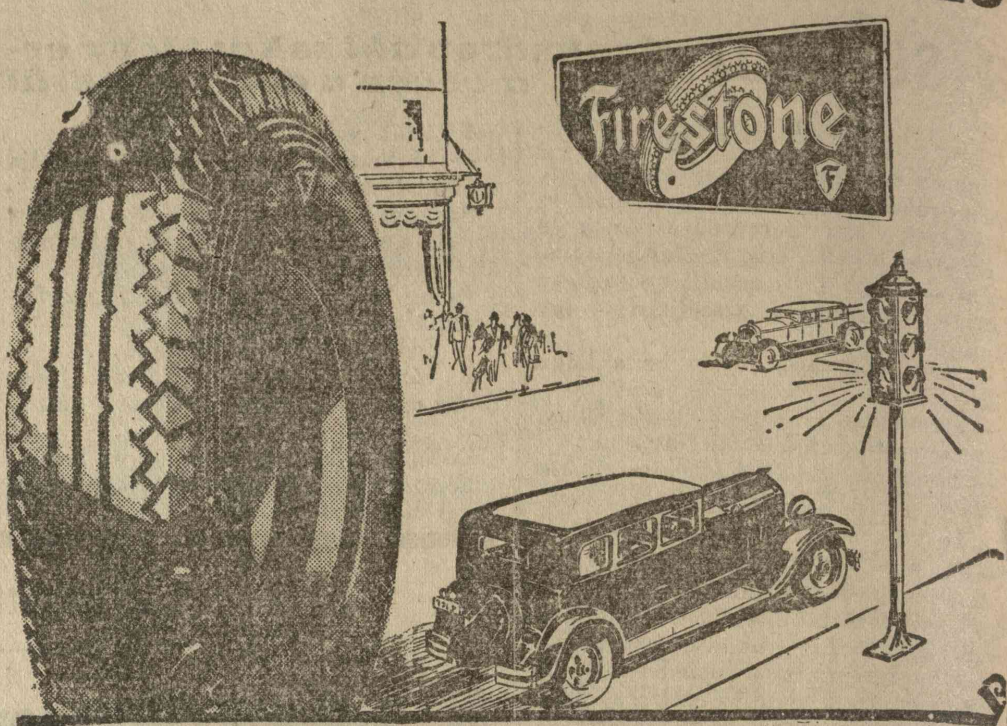
Személyi kérdésben legfeljebb 10 percig lehet beszélni, viszonylag s. képpen pedig csak 5 percet.

Ugyanahhoz a kérdéshez legfeljebb csak kétszer lehet hozzászólni s akkor is csak úgy, hogy a két felszólalás tartama nem haladhatja meg az egy órát az eddigi kettő helyett.

A napirendelőtti felszólalások (kérdések) csak írásban eszközölhetők s az elnök megítélésétől függ, hogy azokban is

35%-OS AUTO-PNEU ÁRLÉSÁLLÍTÁS

A „FIRESTONE” világmárka lehvija az összes autótulajdonosok ligyelmét arra, hogy a március 14-iki, 8-as számú új árjegyzékében 35%-al leszállította az árakat.

A 8-as számú árjegyzékében bárki megláthatja a „FIRESTONE” autó-pneuk tényleges beszerzési árát.

Kérjék bárhol az országban viszontelárusítóinktól az új 8-as számú „FIRESTONE”-árjegyzéket, hogy meggyőződhesenek, mennyire olcsó áron juthatnak most hozzá a legjobb áruhoz, mely a

Kiváló minőségű autó-pneuk:

Firestone

előadhatók az illetékes miniszterhez címezve. Az elnök által engedélyezett napirend előtti felszólalás időtartama legfeljebb 5 perc.

A minisztereknek az ilyen kérdésekre 6 nap alatt kell válaszolniuk, vagy be kell jelenteniük, hogy nem tudnak válaszolni. avagy megjelölniük a napot, amikor válaszolni fognak. A válasz is írásbeli lesz és csak kivételesen szóbeli.

A képviselőház elnöki hivatala minden

15 napban közzéteszi a benyújtott kérdések és válaszok jegyzékét.

ÁPRILIS 5-IG ÜLÉSEZIK A PARLAMENT

Tatarescu miniszterelnök a képviselőház szerda esti ülésén felfelvasta azt a királyi kéziratot, amely a jelenlegi parlamenti ülásszakot husz nappal, azaz április 5-ig meghosszabbítja. Az alkotmány szerint ugyanis az ülásszaknak március 15-én, csütörtökön, be kellett volna végeznie.

A szenátus már meg is szavazta a sajtóamnesztiát

Szerda esti ülésén a szenátus már meg is szavazta az 1934 március 1-ig alkövetett sajtóvétségek közkegyelméről szóló törvényt, amely a képviselőháznak a módosításához való hozzájárulásával életbe is lép. — A közkegyelem nem vonatkozik a rendtörvényben felsorolt, azaz államellenes sajtóvétségekre.

Megszavazta továbbá a szenátus az iparpártolási törvény hatályának további egyévi meghosszabbításáról szóló javaslatot, majd folytatta a szakkamarák számára csökkentéséről szóló javaslat vitáját.

TITULESCU UJABB KIRÁLYI KIHALLGATÁSA

Az uralkodó tegnap újabb kihallgatáson fogadta Titulescu külügyminisztert, valamint Slavescu pénzügyminisztert, Antonescu igazságügyminisztert, Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi minisztert, ugyszintén Budurascu és Constantinescu államtitkárokat.

GOGA IS VISSZATÉR ELSŐ SZERELMÉHEZ?

Politikai körökben feltűnést keltett, hogy Goga a képviselőház tegnap esti ülésén hosszas megbeszélést folytatott Papacostea volt postavezérigazgatóval, az Ave-

Marosvásárhelyen lesz a zsidó hitközségek ezévi kongresszusa

Marosvásárhely, március 16.

Az Erdélyi, Bánáti Zsidó Hitközségek Szövetsége elnöki tanácsulást tartott Nagyváradon. Az elnöki ülés elhatározta, hogy ezévi országos kongresszusukat Marosvásárhelyen tartják meg május 27. és 28-án, melynek megfelelő előkészítésére az elnökség teljes felhatalmazást nyert.

RÉSZESEDES

Más elfoglaltság miatt keresek szakembert a cipőszakmából, német és román nyelvismerettel, aki hajlandó volna egy Erdély nagyobb városában 15 év óta fennálló, neves cipőüzlethez betársulni. Raktár kb. 1 millió lej. Szükséges tőke kb. 200.000 lej. Ajánlatok „Biztos megélhetés” jelzőre a kiadóhivatalba kéretnek.

HIREK

Tomcsa Sándor:

„Külügyi negyedóra“ avagy minden relativ

Férj
Személyek: Feleség
Rádió

Történhetik a „Külügyi negyedóra“ című műsor szám alatt, bárhol.

Rádió: Hölgyeim és uraim, rövid születésnapot ünnepelünk a „Külügyi negyedóra“ követke-

Feleség: Mit hozassak vacsorára Döme?

Férj: Hogy kérlek? Azt hiszem, nem hallottam...

Feleség: Mit hozassak vacsorára Döme?

Férj: Ez gyönyörű! A pontos idő hét óra tizenkilenc és te most érdeklődsz, hogy mit hozass vacsorára. Hát figyelj, fiam: mivel már csak a patikák vannak nyitva, hozass egy kevés kenyérhez valót jód tinkturát, 20-25 deka vegyes gyógyszert, — de mondd meg a cseledeknek, hogy ne legyen sok esztendő, meg ne legyen túlságosan kövér — és hozass fiam egy kis friss tea-sztrihint és, tudod, imádom sült krumplicival.

Feleség: Nézd, ha gondold, hogy ahhoz a konyhapénzből, amivel elhalmozódhat...

Férj: Szóval azt akarod mondani, hogy lehetetlen?

Feleség: Nem fiam, de ez olyan relativ...

Rádió (kellemes női hang): „Külügyi negyedóra“ következik. (Kellemetlen férfi hang: A világpolitika utóbbi heti legjellemzőbb tünete az az ideges feszültség, amely a világpolitikai komplexum minden mozzanatával még csak feszültebbé válik...) Férj: Ne gyere nekem gyermekem ilyen műszavakkal, hogy „relativ“. Gyere nekem este fényelőlekor egy rostélyossal, egy tejszelettel, egy bélszín-mártással. Hadd egyek legalább, ha már egész nap ültél a dolgom. Mert ami az utóbbi héten ment, az egyenesen tébolyító. Ha ugyan téged érdekel még...

Rádió: Az államférfiak zárkóztak és hallgatagon játszanak a nagypolitika billentyűzetén, mely ez alkalommal „moll“-ban muzsikálja a régi, örök melodit.

Feleség: Képzeld Döme — érdekel, de az ellen tiltakozom, hogy ide is behozd a tébolyda-szellemet!

Férj: Ez jól! Szóval én vagyok a bibás, hogy te vacsora helyett elméletekkel traktálsz. Na figyelj ide: én nekem a konyhára adok háromezretet és ha...

Rádió: Éden főpécsettör Németország felett repül, zárkóztak és nyakig begombolja elegáns sportruháját.

Férj: ...és ha Nyergesnek mondom: Nyerges ur kérem, mi lesz már könyörgöm azzal a kettőezerhetvennel, ami, ha nem méltóztatik megsértődni, engem illet, akkor Nyerges ur úgy néz rám magasról és szánnalommal, mint egy hülyére.

Rádió: Dollfuss olasz földön száguld, néma és fontoskodó csak sejti a világ, hogy a középeurópai helyzet kulcsát viszi tarsolyában...

Férj: Megyek Bűrökhöz és mondom: Bűrök ur, ne fusson kérem, az Isten áldja meg, mi lesz már azzal a kilencszázharminccal? De Bűrök csak rohan és valami kulcsot mutat, bizonyára azt, amit vacsora helyett rövidesen be fogok venni.

Rádió: Svétich olasz államtitkár titkosan mesolyog ki hálókocsijából és udvariassági látogatásokat tesz...

Férj: Én nekem hitvesem, havi háromezretet adok a konyhára és a minap látom Bört — hogy ott nyuvadjon meg ahol van — röhgök ki egy autóbussz ablakán és virág van nála, jó, hát megy valahova vizitbe, de mondo neki így halkan és könyörögve: Bört ur drága, bizonyára megelégedett arról az ötezerkettőszázról... de tovább nem tudtam mondani, mert Bört ur integetett és az autóbussz elindult és vitte az ötezerkettőszázat...

Rádió: E pillanatban minden ország a várakozás állapontján van és nem hogy nem eszelekednek, még csak nem is nyilatkoznak sem pro, sem kontra, tény azonban, hogy a politika boszorkány-konyháján készül valami, a szakácsok sürgőnk-forognak s bizonyára rövidesen felállnak valamit, aminek se ize, se büze van, ami megint csak megfekszi Európát.

— Meghosszabbították a vadászati engedélyeket. Bukarestből jelentik: Tegnap miniszteri rendelet jelent meg, amely az 1933-34 évre kiadott vadászati engedélyek érvényességét május 1-ig meghosszabbítja.

— Öngyilkossági kísérlet a fegyvernem miatt. Csikszeredáról jelentik: Egészen szokatlan öngyilkossági kísérlet történt a csikmadéfalvi állomáson. A sorozásról visszatérő legények csoportjából hirtelen kivált egy Bálint János nevű újonc és a vonat elé dobta magát. A közelben szolgálatot teljesítő csendőrök és vasúti személyzet észrevette az öngyilkossági szándékot s az utolsó pillanatban megakadályozta azt. A halálrészánt legény kihallgatása során előadta, hogy nem az általa kedvelt fegyvernemhez sorozták és azért akart végetvetni életének. Ezek után a katonai hatóságok minden bizonnyal teljesíteni fogják kívánságát.

Baden állam (illetőleg csak volt állam) karlsruhei Semmitőszéke egy valóperben, amelyet árja férj indított zsidó felesége ellen, kimondta a házasság felbontását azon a címen, hogy „tévedés történt a fajiság jellegének és jelentőségének megítélésében“. Az a zsidó nő — nékedtek nyilván a nagytekintélyű fajvédő bírák — elcsúbitotta, behálózta és elvakította a szerencsétlen árja férfit, aki a vak szerelem hatása alatt megelégedett a fajiság életbevágó jelentőségéről s feleségül vette a boszorkányt. Tévedett tehát, emberi gyöngeségből, következtetésképpen meg kell semmisíteni a házasságát, mint amelyre bizonyára csak beszámíthatatlan állapotában telmedett. Egy jó hillerista német csak tévedésből vehet feleségül zsidó nőt. Ut-, illetőleg jégfőző itéletét a magas náci-bírószék azzal indokolja, hogy a zsidó faj úgy van, jellem, személyiség, mint az étellel szembeni magatartás tekintetében lényegesen eltér az árja fajiságtól. Zsidó- és árjafajú emberek párosulása nemcsak nem kívánatos, hanem veszélyes, átkos, veszedelmes és természetellenes, mert az árját úgy is, mint egyént, úgy is mint népe barátját, kiteszi annak a veszélynek, hogy elidegenül s fajilag idegen utódokat hoz létre. A fajok ellentétessége — mondja végül indoklásában a badeni Semmitőszék döntése — annyira alapvető dolog, hogy józan ítélőképesség mellett kizárja a házasságot árjak és nem-árjak között. A magas karlsruhei bíróság tehát megteremtette azt az új joggyakorlatot, amely pontosan visszatükrözi a hillerista fajelméletet.

ILEANA FÖHERCEGNŐ AZ OSZTRAK HEIMATSCHUTZ GYÜLÉSÉN

Nemcsak Romániában, de a többi közép-európai államokban is nagy feltűnést keltett, hogy Ileana főhercegnő, Habsburg Antal főherceg felesége a napokban az osztrák Heimatschutz mödlingi gyűlésén maga is beszédet mondott. Képünk a főhercegnőt ábrázolja, amint a gyűlésen felémelt karral köszönti az osztrák fasisztákat.

— Utazás postacsomagban. Harn Geo párisi újságíró a francia kormány engedelmével postacsomagként adatta fel magát a chilei Santiagóban. Az élő postacsomag nyolcnapos útját kétfél közlekedési eszközön tette meg. Repülőgépen és aztán gőzhajón. A repülőgépen a szokatlanul nagy csomag az utasfülkébe került, de a gőzhajón a többi postacsomag közé került és itt párszor alaposan meghengergette a bátor újságíró az erős hullámvörös.

— Háztulajdonosok egymás ellen. Temesvárról jelentik: A temesvári háztulajdonosok szövetsége országos mozgalmat indított azzal a jelszóval, hogy az újonnan épült házak adómentességét szüntessék meg. A háztulajdonosok azzal érvelnek, hogy az adómentes új házak igen erős konkurenciát csinálnak a régebbi ingatlanoknak. Az adómentességi tör-

gyomrát...

Férj: És fiam, tegyük kezünket a szívről, hát örültek, hogy csak egy lépést is tegyenek ma, amikor az emberek nemcsak hogy pénzt, de még csak egy jó szót sem adnak? Még csak véleményüket sem nyilvánítják — ahogy nemrég hallottam valahol — sem pro, se kontra. Hanem az országok már csak tesznek va-

RHODINE

sziben azonnal oldódik, hatása azonnali.
**Spanyolnátha,
reuma, migrén**
ellen használjon Rhodinet, a legbiztosabb,
legártatlanabb szert a betegségek ellen.
Rhodine teljesen iztelen.

Rhodine kapható az ország összes gyógyszerészeinél és drogériáiban. Egy 20 tablettd tartalmú alumínium tubus ára csak... **Lei 26.—**

Egy 4 tablettd tartalmú alumínium tubus ára... **Lei 8.50**

AZ „USINES DU RHONE“ KÉSZÍTMÉNYE.

ABLAK

nyesek. Ugyilátszik, jó ürügyek arra, hogy egy csomó másfél évtized óta köteleességét pontosan teljesítő magyar tanítót az utcára rakjanak. Egyelőre nem lehet tudni, ez-e a cél, vagy a Curentul megint tulbuzgó.

— Hunyadmegyei hírek. Dévai tudósítónk jelenti: Dincsoarean Juon zsidó lakos forgópisztolyával babrálva, véletlenül hasbalította barátját, Francu Bucurt, aki a dévai közpórházban sérülésébe belehalt. A törvényszék Dincsoarént 3 havi fegházra és 5000 lej pénzbírságra ítélte. — Dr. Groza Péter volt miniszternek, Herbay Jenő, a dévai kereskedelmi és iparkamara altitkára elleni rágalmazási perében most tartotta a dévai törvényszék a főtárgyalást. Az ítélet kihirdetését e hó 17-ére tűzték ki.

— Kolozsvári hírek. Szerdán este az iparkamara vezetősége gyűlést tartott Besa Eugen elnöke alatt, amelyen Iliescu bankigazgató is felszólalt. Iliescu kérte a legutóbbi gyűlés alkalmával kiküldött bizottság részletes jelentését, de mivel a bizottság még nem fejezte be megbízatását — ezt a jelentést nem tehettem meg. Majd Iliescu követelte az 1931 évi költségvetés előterjesztését s mivel a gyűlés lezavazta Iliescut, ő hűveivel együtt kivonult a teremből. Az ellenzékkel a gyűlés további folyamán is viharos összecsapások voltak a vezetőségnek. — A kolozsvári törvényszék csütörtökön tárgyalta Bartos Sándor, Biró József és Szabó Sándor pénzhamisítási ügyét. Bartost 1 évre és 2 hónapra és 1000 lej pénzbüntetésre ítélte, Biró Józsefet 8 hónapra és 1000 lejre, míg Szabót 4 hónapra és 500 lejre. Biró fellebbezett az ítélet ellen. — A hadbírószék Micu Alexandru 9-es vadász okirathamítási ügyét tárgyalta csütörtökön, aki utazási igazolványt hamisított és azzal utazott. Hathónapot kapott.

— Elhajásodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.

— Nagyváradi hírek. Nagyváradról jelenti tudósítónk: A helybeli zsidó kórház igazgatósága bejelentette az ügyészségnek, hogy szerdán délelőtt felvételre jelentkezett náluk Dumitriu Ilie csendőrmester 22 éves felesége. Azt mondta, hogy sárgaságban szenved. Felvették, befektették egyik kórterembe és hozzáakartak kezdeni kezeléshöz, de ehhez jóformán nem is volt idő, mert este meghalt. A kórházigazgatóság gyanusnak találta az esetet és vizsgálatot kért. A törvényszéki orvosszaktörök csütörtökön délelőtt meg is ejtették a boncolást, annak eredményéről azonban még nem adtak ki jelentést. — Csütörtökön délelőtt súlyos sérülésekkel szállították be a közpórházba Dán Miklós 31 éves belényesi gazdálkodót. Dán szerdán délután szekerével Nagyvárad felé igyekezett. A kocsi, amely a vasuti töltés melletti országúton haladt, Borz község közelében meglepte a Nagyvárad-Belényes közti személyvonat. A mozdonyvezető látva a sinekhez közel ballagó szekeret többször élesen sipolt, mire a lovak megriadtak és árokba fordították a szekeret gazdájukkal együtt. Dán Miklós sérülései komolyak.

— Mesés orvosi honoráriumok Kinában. Egy Kinából nemrég visszatért svájci mérnök esodálatos dolgokat mesélt el azokról a honoráriumokról, amelyeket Kinában orvosoknak szoktak adni az előkelőségek. Egy látogatás díja ezer dollár. Egy angol katona-orvosnak honoráriumra pácienseinek reumából való gyógyításáért, félmillió volt a mi pénzünkön. Ezek a honoráriumok eltörpülnek amellek a millió mellett, amelyet dr. Gale angol orvos egy vak és béma ember gyógyulásáért kapott.

Ki a „fekete rádiózo”

(Arad.) Régóta vitás kérdés, hogy azok a rádiótulajdonosok, akik kiváltották ugyan rádióengedélyüket, de az előfizetési díjjal hátralékban vannak, „fekete rádióznak” tekintendők, vagy nem. Egy ilyen konkrét esetben hozott most ítéletet az aradi törvényszék, kimondván, hogy a szóban forgó rádiótulajdonos nem kezelhető úgy, mint az engedély nélküli rádiós. Ezen az alapon a bíróság meg is semmisítette a posta által felvett jegyzőkönyvet.

Aradról jelentik:

Arad redőrfőnöki állásában bekövetkezett a régen esedékes változás. Mogar Romulusz dr. eddigi rendőrkezesztört Bukarestbe rendelték szolgálat tételre, az aradi rendőrség élére pedig Filott Zamfir, volt aradi rendőrprefektust nevezte ki a belügyminisztérium.

Aradváros ismét nagy ambícióval szorgalmazza a botanikus kert megteremtését. Aradnak ugyilátszik már csak ez hiányzik.

Elegánsan öltözött szatir garázdálkodik Arad utcáin. Az elegánsan öltözött idős férfi közismert aradi köztisztviselő, aki beteges szenvedéllyel inzultálja az urinöket akikkel az utcán találkozik. — Több uricálád elhatározta, hogy érlelés lépéseket tesz az ötvenévhöz közel járó aszfaltbetyár ellen.

Gyermekekből volt Aradon. Az apró fiúcskák és a pöttömnyi lányok nagyszerűen szórakoztak a bálteremben. Jelmezek tarka összevisszasága hullámozt a parketten, ahol máskor a „nagyok”, a felnőttek táncolnak, gyermek kacaj és vídám fecsegés töltötte meg a termet. Ez alatt pedig a bejárat előtt, az utcán, éhes, lilárafagyott testű kis csavargó-gyermekek ácsorogtak és nyujtották bálbaérkező, ápolat, kis gyermektársaik felé piszkos, meggémberedett kezeiket.

Weisz Ilona, a kitűnő brassói zongoraművész nő nagy, meleg és osztatlan sikert aratott az aradi zenekedvelők együlieténének hangversenyén történt vendégfellépéte alkalmával. A kritika és a közönség, a műértők és a laikus zenebárátok egyöntetűen a legnagyobb elismeréssel állapították meg, hogy Weisz Ilona pompás zongorajátéka igazi, kíméltlyült művészi tudást reprezentál.

Irni kell róla...

Nemrégén nyitotta meg Aradon tárlatát Ruzicskay György, a modern festőművészet fiatal, de máris befutott, izmos tehetségű reprezentánsa. Ruzicskay György művészete maga a lehiggadt, kitisztult művészet. Ez a lehiggadás és ez a kitisztultság azonban nem csökkenti a képek lendületét, friss mozgékonyágát. Fele mondanivalókkal, élményekkel és közlésre váró megállapításokkal: ezek a képek áttűő erővel törnek a tudatunkba. Mert Ruzicskay György képei nemcsak szép képek. Nem, ezek a képek érdekesek is. Az a művészet, amelyet Ruzicskay reprezentál, nem jelent megnyugvást és pihenést, nem hazudik a nagy keretből kiragadott szépségekről nem létező hangulat-meséket. A máról beszél: szíriának nyelvén, gépek dübörgésével, autók rikoltozásával, emberi hangokkal és állatok tagolatlan hangjaival. Igen, mindez ott dübörög, feszül, harsog a vonalak és színek keretében, mindez bele van illesztve ezeknek a képeknek keretei közé. Nem célunk és nem is lehet célunk Ruzicskayt felfedezni. Nem akarunk érdemeket szerezni azzal, hogy elharsogjuk: mit mondott nekünk ez a művész. Nem akarunk a tehetségéhez odadörgölődni, hogy kiduruzsoljuk a világnak: mennyire megértettük, átértettük ezeket a képeket. Nem akarunk semmit: csak ideírjuk, hogy olyan művészeti eseménye Erdélynek Ruzicskay György kiállítás-turája, hogy ez határkövet jelent a modern szépségekkel való, nálunk kissé elkószott ismerkedési folyamatban. Ruzicskay művész, a szónak az „elvonatkoztatott”-tól teljesen függetlenített értelmében. És ezt a művészetet nálunk, sajnos, csak értékelni tudják egyelőre, de támogatni, megbecsülni és megfizetni azt már nem. Mert bár Ruzicskay tárlata állandóan zsúfolva van az elragadtatót embe-rektől, Arad vagyons és a modern szépségekkel állítólag közeli barátságban álló „nagyjai” még nem tették meg kötelességüket ezzel a művésszel szemben. Mindössze öt képet adott el Ruzicskay György. Aradra beszökött az Új Művészete és bár sokan „felfedezték” és megcsodálták, hajlékot csak öten adtak neki...

Rossz kilátásokkal indul a tavasznak az aradi Hegyalja

Az olmos eső nagy károkat okozott — Bajok vannak a valamikor világhírű szőlőtermő vidék körül

A valamikor világhírű arad-hegyaljai szőlőtermő vidék rossz kilátásokkal áll a tavasz küszöbén. A Hegyalja idei termésének jellegét bizonyos rossz előfelte-telek már most márciusban megszabják. Ugyanis a szőlők nagy részét nem fedték be idejében és az időközben esett olmoseső — a tőkékre fagyott esőcseppek — nagyon káros hatással volt. Hogy a tőkék befedését legtöbb helyen elmulasztották, annak oka, hogy tavaly nagyon későn volt a szüret, nem volt már

idő arra, hogy idejében befedjék a tőkét. Világos és Kovasznice körül már tavaly is bajok voltak a szőlővel, itt a befedések — éppen ezért — csak nagyon kis számban történtek meg.

Ezen a vidéken a befedetlen szőlők százaléka aránya 70—75, Kuvin és Györök vidékén az arány 50 százalékos.

A déli részeken, Ménes, Pálos és Radna vidékén ez az arány csak 25 százalékos.

A jóhiszemű ügyvéd esete a zsaroló „hirlapíróval”

Egy aradi „laptudósító” kutbaesett zsarolási manővere, amelynek nyomán kinos botrány pattant ki

Sokat beszélnek Aradon ügyvéd-körökben arról, hogy milyen érdekes körülmények között vonta meg a napokban egyik előkelő, nagy aradi társadalmi közület az ügyvédi megbízatást jogi képviselőjétől, egy szintén közismert aradi ügyvédtől. Egy, az illető társadalmi közület egyik tagja ellen már hosszabb ideje folyamatban levő pert a napokban váratlanul az intézmény ellen fordították és ekkor az alperessé vált intézmény az illető ügyvédet bízta meg azzal, hogy érdekeit a bíróság előtt képviselje. A pereskedésben beállott fordulat egy aradi laptudósító fi-lébe jutott, aki felkereste az ügyvédet, hogy „információkat” kérjen az ügyre vonatkozólag. A per természeténél fogva kinos volt az intézményre, így az ügyvéd bizonyos megkönnyebbüléssel vette tudomásul, amikor a laptudósító bejelentette, hogy ő nemcsak lapjának tudósításával, de az adminisztrációs ügyek intézésével is foglalkozik. Így, mint ilyen — kiadóhivatali megbízott — hajlandó a lap szerkesztőségi érdekeit alárendelni a kiadóhivatal érdekeinek, természetesen akkor, ha ez anyagilag kedvező mérleget mutat a lap javára.

Az ügyvéd, mondom, valósággal fellélegzett, amikor a laptudósító ezeket mondotta, mert hiszen elérte a célzást. Megértette, hogy néhány ezer lejjel hallgatást vásárolhat... Egyezkedni kezdett tehát a „sajtóemberrel”, akinek komoly gyakorlata van már az ilyenjellegű „áldozathozatalok” letárgyalásában. Az illető

ur ugyanis sokmindent megir, de talán még több mindent hallgat el. Ahogy ő mondja: áldozatot hoz, mint laptudósító, a kiadóhivatali érdekek miatt... Végül is létrejött az elvi megegyezés, amelynek eredményeképpen az ügyvéd a laptudósító kíséretében megjelent a szóbanforgó társadalmi közület illetékes vezetője előtt és az ügyvéd maga tett javaslatot arra-nézve: fizessenek bizonyos összeget a lapnak, hogy ne teregessék ki az éppenséggel nem gusztyos ügyet. Legnagyobb meg-lepetésre azonban az illető illetékes vezető mérgesen csapott az asztalra:

— És ezt éppen Ön, a jogtanácsosunk javasolja nekünk? — kérdezte magából kikelve.

Az ügyvéd igyekezett megmagyarázni, hogy adott esetben igazán ez a legmegfelelőbb eljárás. A magyarázat azonban nem használt. Még azon a napon megvon-ták tőle a megbízást és az ügy vitelével másik ügyvédet bízták meg.

Harmadnap pedig a laptudósító rikancsai ponyvaregénycímeket kiáltoztak Arad utcáin: kicsit mosogatólé stílusban, kicsit szívekharca-szerűen, de megjelent a nagy szenzáció, amelyet azonban olyan szívesen eladtak volna, még megjelenése előtt.

(Az ügynek csak egy szépséghibája volt. Amíg a „laptudósító” a zsarolással próbálkozott, addig egyik nagy erdélyi lap megírta az ügyet. Tanulság: egy pen-nával nem lehet egyszerre zsarolni és hirlapot írni...)

Botrányok sorozata a lezárt aradi kártyaklub körül

Filott Zamfir, Arad új rendőrkezesztora ugyszólván azzal kezdte meg működését, hogy bezárta a Művészklub néven működő játékaszinót. A Művészklub körül néhány hete, amióta helyiségeit megnyitotta a közönség előtt, állandóan viharzanak a kedélyek. A szerencsejátékok körül mindenkor uralkodó izgatott légkör Arad éjszakai életébe is bevonult. Ötven, hatvenezéres veszteségek, rendezetlen kártyaadósságok, nézeteltérések, panaszkok a veszteségek miatt és viharzó örömköritörések a „nyerési szériában” levők részéről: mindez egyetlen, állandóan kavargó gomolygában hömpölygött a szobeszéd aradi országútjain.

A napokban például sok szó esett Aradon a társaságban arról a kizárási indítványról, amelyet Mairovits Valér Imre aradi vállalkozó ellen tettek az aradi Lloyd-klubban, a Művészklub egyik kártyacsatája során felmerült és rendezetlenül maradt kártyaadóssága miatt. Mairovits Imre Valér mintegy hatvan ezer lejt vesztett és ebből közel 30 ezer lejjel maradt adós. Akkor azután felkeresték, hogy beinkasszálják tőle a pénzt, a vállalkozó — így beszéli ezt a fáma — egyezkedési ajánlatot tett és amikor ezt nem fogadták el, egyszerűen nem fizetett. A Lloyd-klubban ekkor megtették Mairovits ellen a kizárási indítványt, azonban eddig még végleges határozatot ez ügyben nem hoztak.

Ilyen és hasonló esetek középpontjába került tehát a Művészklub és így a hatóságok fokozott figyelemmel fordultak az éjszakai klub

felé. Mikor azután kiderült, hogy a klub bankja a napokban visszafizette azt az igen jelentős összeget, amelyet egyik magasállású köztisztviselő elveszített a zöld asztal mellett, nyilvánvalóvá lett, hogy ennek a bámulatos előzékenységnek csak az lehet az oka, hogy a klub vezetőinek van mitől tartaniok. Arad prefektusa azonnal érintkezésbe lépett a közbiztonsági hatóságokkal és pénteken este tényleg rendőri bizottság jelent meg a klubban, lefoglalta az iratokat, a zsetonkészleteket és a kártyákat, majd lepecsételte a klub összes helyiségeit.

Vajjon ezt is átvágja?

Megjelenik Aradon egy napilap, Aradi Ujság a címe, Aradon „kis piszkosnak” „becézik”. Ennek a lapnak, amint már többször megírtuk, az a különös ismertető jele, hogy a B. L.-ból él. A lap anyagának háromnegyed részét szószerint, betűváltoztatás nélkül átvágja a B. L.-ból. A lap szerkesztője annyi fáradságot sem vesz, hogy a sajtóhibákat kijavítsa, még a nyomdai hibák is betűről-betűre ugyanugy jelennek meg, mint nálunk. De nemcsak országos eseményeket, hanem az aradi anyagokat is átvágja a „kis piszkos”. Ezeket is szószerint. Még csak nem is ellenőrzi azokat az eseményeket, amelyek pedig ugyanabban a vá-

Aranyér-kezelés... költséges?

Nem!... Győződjék meg erről saját maga, vásároljon a gyógyszerárban „Goe-decke”-féle

Anusol-aranyérkupokat.

Ezt a szert kényelmesen és minden akadály nélkül használhatja és meg lesz lepve, hogy milyen rövid idő alatt megszűnnek fájdalmai és panaszai. Az Anusol aranyérkupok hatása teljesen megbízható és az orvosok állandóan rendelik. Kapható gyógyszerárakban.

rosban történnek, ahol ez a lap a nyomdából kikerül.

Éppen ezért, szokatlanul hatott most hogy az Aradi Ujság a napokban — egyetlen egy ízben ugyan, de mégis: — eltért a gyakorlattól. Szerkesztője jólbevált munkatársát, az ollót ezuttal nem azzal a célzattal használta fel, hogy anyagot lopjon tőlünk, hanem, hogy orvul belénk szurjon. A B. L.-ban aradi híradás nyomán tudósítás jelent meg, a mely bizonyos magyarpárti ügyekkel foglalkozott. A „kis piszkos” a cikk megjelenésének másnapján dörgedelmes cikket írt, amelyben a B. L. cikkét „koholmány” minősítette. Nem akartunk polémiába keveredni ezzel az ollószerkesztette sajtótermékkel, ezért a támadást követő napon néhány szóval ismertettük, hogy mi is történt a magyarpártban, a szóbanforgó ügygel kapcsolatosan. Azt hittük, a tények mindennél világosabban beszélnek. Az Aradi Ujság azonban most már újabb, még acsarkodóbb hangú cikkben támadt nekünk, de anélkül, hogy a tényekre válaszolt volna.

Igy kénytelenek vagyunk röviden üzeni az aradi „kis piszkosnak”. Üzenjük, hogy hálátlanság orvul belemarni abba, akinek jóvoltából már évek óta él, kár belekötni abba a lapba, amelynek az anyagát olyan könnyed nemtörődömséggel ollózza át. Nem, kedves Aradi Ujság, igazán nem áldomos gesztus az, hogy ugyanazzal az ollóval szurkáljanak meg minket orvul, amelyekkel a szerkesztő ur toll helyett a mi anyagunkból a lapját „szerkeszti”

Mi álljuk, vállaljuk és bizonyítjuk, hogy híradásunk — amelynek anyagáról már városszerre beszéltek, — fed a valóságot. Mi föllenteni nem szoktunk. Többek között ebben is különbözünk az „Aradi Ujság”-szerű sajtótermékektől, a mely egyébként minden más ügyben kompetensnek tart minket.

A B. L. nem tévedett tehát és nem is írt „koholmányt”. Kettőnk közül így a „kis piszkos” az, amelyik — enyhén szólva — föllentett.

A vágás helyesebb. Az legalább megbízható anyag.

(b. k.)

A B. L. márciusi ajándékregénye

érdekes, izgalmas és döbbenetes eredményekre jutó kalandor-regény

Szerzője:

HÉTI SÁNDOR

A regény címe:

Az ezeregyedik Babel

A regény cselekménye a Csendes óceán egy lakatlan szigetén játszódik és hőse tíz fiatalember. Ezek a szigeten végigélnek és végigjártassák a világ és az egész emberiség történelmét.

Mért nem lehetett megalapítani a zsilvölgyi bányavároskában az izzólámpagyárat?

Amíg a sárga veszedelem eljutott Lupényig

Nemcsak Lupényt, hanem Párist, Londont, Berlint, Newyorkot is megfojtja Tokió halálos ölelése

MIKES IMRE párisi riportja

Páris, március 16.

Okada ur, a Nagai Wata Kaisha társaság igazgatója interjút engedélyezett az „Internationale Wirtschaft” számára.

A Nagai Wata Kaisha a legnagyobb gyapjúüzeme a sárga szigetországnak. Félmillió orlóval dolgozik. De maga Okada ur nem olyan jelentős ember. Nem elnök, nem vezér, hanem egyszerű igazgató. Amilyen nyilván 10–15 is illik a Nagai Wata szolgálatában.

Mondanivalói nem voltak túlzottan érdekesek. Előtte százan is elmondották már ezeket a dolgokat: hogy Japán milyen sűrűn lakott állam. S hogy népessége mily szapor. A szűrű tömeg, amely évenként egymillió lélekkel gyarapodik, úgy élelmezési, mint ruházati és építkezési szempontból behozatalra szorul. Hogy kereskedelmi mérlegét kiegyensúlyozza, ténytelen volt iparát kiviteli célokra átszervezni. Így fejlődött fel Japán exportországgá.

Azt azonban kerekben tagadja Okada ur, hogy a japán áruk azért olyan olcsók, mert a munkások rabszolgafilézéért dolgoznak. S mert nők és gyermekek ülnek, ugyszólván semmiért, napi 15–18 órát a szövőszékek és egyéb gépek mellett. Nem, ez nem igaz! A japán nagyipar egyszerűen jól szervezett, ez a nagyarázata versenyképességének.

Okada ur elmondotta a már jólismert közkegyeket és letagadta mindazt, ami a japán szo-

ciálpolitikában gyalázatos és felháborító.

A fehér kapitalizmus feszülten, idegesen, sőt mi több, mily kétségbeesetten figyeli a sárga kapitalizmus minden kis megnyilvánulását.

★

Romániába most ér el a sárga veszedelem: Lupényben izzólámpagyárat akartak felállítani. Csomó munkanélküli kenyérhez jutott volna. De a gyár felállításától eltekintettek, mert előreláthatólag nem bírták volna a versenyt a japán villanykörtékkel.

Valóban, nem bírták volna! Hiszen nem bírja ezt a versenyt az izzólámpaiparban legbevezetettebb, legfejlettebb német ipar sem. Ime, néhány sor a német Konjunkturakutató Intézet jelentése nyomán, a Frankfurter Zeitung közgazdasági rovatából:

„A japán izzólámpaipar a német versenyt minden világgiacon leírja. Az európai kikötőkben a japán körtét 25 százalékkal olcsóbban kínálják, mint a német körtét, a melynek termelési költsége nagyobb, mint a japán eladási ár.”

Hogyan következhetett be ez a hihetetlen dömping, amely nemcsak az izzólámpaiparban, hanem a textil-, selyem-, műselyem-, gép- és járműiparban, meg a termelés egyéb területein is pusztít, megfojtással fenyegetve Európa és Amerika eddig oly diadalmas fehér kapitalizmusát?

A sárga offenzíva

első nagy támadása 1914-ben zajlott le. Akkor, amikor megkezdődött a világháború és az európai nagyipar minden termékét felvették a véres frontok.

Az Indiai-óceánnak és a Csendes-óceánnak partvidékén egymillió ember lakik. A föld népességének a fele. Ezt az ezermillió lelket, a nagy keleti piacok tömegeit egészen a világháborúig a fehér kapitalizmus látta el ipari áruval. Az óriási területek a háború kitörése után ellátatlanul maradtak volna, ha meg nem jelenik Japán és az 1000 millió embert nem önti el azokkal a selejtes árukkal, amelyeknek termelésére a szigetország ipara akkoriban még egyáltalában képes volt.

A háború után Európa és Amerika kezdett visszanyomulni a keleti kikötőkbe. De a fehér kapitalizmus a sárga konkurenciát már nem tudta teljesen kiszorítani. A sárgák frissebbek, üzletszerűbbek, ötletesebbeknek bizonyultak a fehérekkel. Európa például importőrökkel, közvetítőkkel dolgozott a keleti piacokon. Japán közvetlenül vetette rá magát a területekre. Európa rendszertelenül dobta áruit a piacokra. Japán szűkségkutatató intézeteket állított fel s mindig azt szállította, amiben a legnagyobb volt a kereslet. Európának sejtelve sem volt arról, miféle tömegek azok, amelye-

ket el akar látni. Japán számösszehasonlításai hivatalokkal dolgoztatta fel a keleti piacok szociális lehetőségeit. Európa nem tudott olyan tömegárukat szállítani, hogy Japán portékája ne legyen még tömegszerűbb. Így azután a sárga kapitalizmus már közvetlenül a háború után kiadhatta a jelszót:

— Japán gondoskodik a hétköznapiokról, Európa a vásárlóknak!

Végül Japán megkezdte az ár-dömpinget is. A háború óta 15 év múlt el. Mi most a helyzet? Az, hogy a fehér nagytőke teljesen elveszítette a keleti piacokat. Az angol, német, francia, holland, amerikai kapitalizmus kétségbeesetten szíriénázik: Elsüllyedünk! S... o... s! Japán pedig halad előre. Hajói már nemcsak a Keletet lepték el, hanem Egyiptomot, Délafrikát, Marseille-t, Liverpool-t, Hamburgot és Amerikát kikötött is.

A sárga kéz megfojtja a lupényi izzólámpagyárat.

Franciaország tele munkanélküliekkel, mert a sárga veszedelem támad.

Angliában marsolnak az éhezők, mert a másik szigetországot nem lehet leírni.

Mért? Hogyan?

Mi okozza ezt a drámát, amelynél hatalmasabb és kikerülhetetlenebbet nem ismert még a fehér nagytőke története?

Ókori rabszolgaság a legmodernebb munkapoklokban

A japán munkás, a tiszteletreméltó Okada igazgató ur minden nyilatkozata ellenére is, a társadalmi kiszolgáltatottság legsötétebb idejét éli még. A szűrűnyi túlnépesedés a munkaerő versenyéhez és a bérek elképzelhetetlen csökkenéséhez vezetett. A japán izzólámpaipar például, amely megfojtotta a lupényi gyárat, mielőtt még megalakult volna, szinte kizárólagosan gyermekeket dolgoztat napi 89–90 bányai keresetért. Tehát hetente 5–6 lej, vagyis havonta 20–25 lej. Napi 14–16 órai munkával teljes hónap alatt keres meg egy-egy japán gyerek annyit, amennyiért Romániában legfeljebb 20 darab közepes cigarettát vásárolhat.

A japán textil munkások a világ legrosszabbul fizetett szakmunkásai. Átlagban a japán textil munkás az európai munkás bérének egy-harmadát keresi meg. Csak így érthető meg az angol konjunkturakutató intézet jelentése:

„Az indiai textilbevitelben a japán rész a háború előtt 0.3 százalék volt. A mostani rész 47.3 százalék. Az angol rész a háború előtt 91.7 százalék volt. A mostani rész 48.7 százalék. Japán 1932-ben textilbevitelének már negyedrészt irányította India felé. A többi rész Indiába, Ausztrá-

liába, Egyiptomba ment. Tehát éppen az angol területekre, ahol a japán eladás 1932-ben megkétszereződött.”

Az európai iparon talán az segítene valamit, ha a japán munkásmozgalom lábra kapna. Erre azonban egyelőre nincs remény, mert:

„...a munkások még alig szervezettek és a japán katonai diktatúra minden megmozdulást, mint kommunista kísérletet fojt el. Jellemző, hogy a halvaszületettek száma Japánban háromszor akkora, mint a többi államokban s a sárga birodalom vezet a tuberkulózis és a prostitúció statisztikájában is.”

Eltekintve a sárga nagytőke e szociális „előnyeitől”. Japán más téren is szorítja a fehér kapitalizmust.

LONDON. NEWYORK ÉS TOKIO ÉLETHÁL-HARCA

A font 1931. őszén végbement elértéktelenségének az lett volna az egyik legfontosabb feladata, hogy Japánt az Indiai és Csendes-óceán vidékéről kiszorítsa. Japán azonban nem rogyant össze. Két hónappal Anglia után, 1931. decemberében, szintén leért az aranyalapról, amit a yen 65 százalékos elértéktelenedése követett. Így a yen, mint számvetési

alap, előnyben van a fonttal és a dollárral szemben. Ez magyarázza meg azután azt, hogy:

„Japán jelenleg rendkívüli konjunkturát él át. A konjunkturális csúcspont ez évben 20 százalékkal magasabb, mint az 1929-es konjunkturahullám idején. A japán export állandóan és jelentősen emelkedik. 1932. harmadik évtizedében a kivitel 388 millió yen volt. 1933. második évtizedében már 453 millió yen, a harmadik évtizedben pedig 524 millió yen. A kereskedelmi mérleg nagyon aktív.”

E sorok a német konjunkturakutató intézet 1933. november 18-án kelt jelentéséből származnak.

A japán társadalmi és érdekdömping-nek egyetlen európai állam ipara sem képes ellenfele lenni. A sárga veszedelem már saját otthonában támad rá a fehér kapitalizmusra. Ime, egy francia jelentés:

„A japán selyemipar a franciának hatalmas konkurrenciát csinál. Lyon uralmi helyzete az egyiptomi piacon megdőlt. Ja-

Egy utasszállító amerikai hajó borzalmas pusztulása

Sangháj, március 16.

A Sangháj közelében levő Kalóz-öbölben irtózatossá hajószerecsénység játszódott le a „Fulton” nevű amerikai személyszállító gőzhajó kazánházában robbanás történt, amelynek következményeképpen a hajótest megrepedezett és lángokba borult. A megdöbbentő tragédia olyan vilámgyorsan játszódott le, hogy az utasok még a mentőcsónakokat sem vehették igénybe.

A robbanás irtózatossága különben is azonnal megölte az utasok és a személyzet egy részét, a töb-

bieket pedig a légnyomás leseperte a tenger vizébe.

A lángokban álló és gyorsan süllyedő hajórönsön csak a rádiótiszt maradt vissza, aki halálmegvető bátorsággal S. O. S. jelek útján kért segítséget.

A borzalmas tragédia színhelyére nem-eokára meg is érkezett egy angol cirkáló és egy japán gőzös. A még életben maradt és a tenger hullámaival küzdő utasokat ez a két hajó vette fedélzetére.

A jelentés nem számol be arról, hogy a megrázó tengeri dráma színhelyén hányan pusztultak el a „Fulton” 212 utasa közül.

Az ügyészség megállapítása szerint:

Igy halt meg Tódor Vera gyergyószentmiklósi cselédleány

A hős kapitány és a halálraijedt kis cseléd

Csikszereda, március 16.

Jelentettük, hogy Tódor Vera 18 éves gyergyószentmiklósi cselédleány szombaton hajnalban a sinekre dobta magát s az áthaladó vonat darabokra tépte.

Az ügy az első pillanattól kezdve homályosnak tűnt fel. Homályosnak, mert a gyergyószentmiklósi rendőrséggel függött össze. Azzal a rendőrséggel, mely az utóbbi időben halmozta a botrányokat. Ezért is vette a nyomozás irányítását személyesen a kezébe Lascu csikszeredai főügyész.

Mihelyt az ügy Lascu főügyész kezébe került, mindenki tisztában volt azzal, hogy az igazságot vaskézzel fogja kibogozni. Így is történt. Mára megállapított a vizsgálat, hogy a borzalmas végetért cselédleány

félelmében dobta magát a vonat elé.

A vizsgálat adatai könyörtelenül tárják föl a gyergyószentmiklósi rendőrségen uralkodó állapotokat. Eszerint, — amint azt már jelentettük, — Tódor Vera két társával a mult hét szerdáján a Békénypatakon ruhát mosott. Falusi szokás szerint pletykáltak a cselédleányok. Az arra haladó Zilberstein Izsákné rájuk szolt, mire a tragikusvégű Tódor Vera megjegyezte:

— Ha jönnek a kommunisták, akkor a nagysága is sulykolni fog.

Zilbersteinnek sem volt más dolga a tréfás megjegyzésre, minthogy feljelentette a cselédleányokat. A feljelentés alapján Netogeanu rendőrkapitány maga

elő idézte a „bűnösöket”. Utolsónak Tódor Vera érkezett meg. A rendőrkapitány annyira megfellebbezett magáról, hogy

a szerencsétlen teremtést cselédleányai, a följelentő és a rendőrségi személyzet előtt ültetelméi kezdte.

Alapos „kezelés” után cellába záratta a cselédleányokat és pénteken késő délutánig, anélkül, hogy jegyzőkönyvet volna az esetet, otthagyták őket. Ekkor újból maga elő idézte s tudomásukra hozta, hogy elmeheknek.

Egyedül Tódor Verának hagyta meg, hogy szombaton reggel jelentkezzen, mert megvásárolva örszól-örsre a csikszeredai ügyészségre fogja kísértetni, ahol alaposan el fogják lizni a „nótáját”.

A 18 éves Tódor Vera, akiről a boncoló-orvosok megállapították, hogy teljesen naiv teremtés volt, irtózatossáan elkeverítette Netogeanu rendőrkapitány okátalan fenyegetése és az előlegül kapott verés. Gazdájától azzal távozott, hogy szüleit fogja meglátogatni. Haza is ment Tekerőpatakra. Visszajövet azonban tüzes vasként égette a másnap reggel, amikor megvásárolva, az egész város és a közbeeső falvak szemelattára szuronyos csendőrök fogják kísérni Csikszeredáig. Ezt a fiatal lány nem tudta elviselni. Inkább a halált.

A vizsgálat eredményéről telefonon értesítették a kolozsvári rendőrségi kerületi felügyelőséget és kérték Netogeanu rendőrkapitány azonnali leváltását.

pán a műselyemmel benyomult a belső francia területre is. A japán áru Marseille-ben olcsóbb, mint amennyiért a francia gyárosok a fonalat vásárolják.”

1934. JANUÁR 1TŐL: 10 EVES SARGA TERV

Japán főipara a textiltermelés. Előnyomulása tehát legjobban Angliát sújtja. Anglia a japán ipari nagytőke offenzívájára ellentámadással felelt: Indiában például a japán áruk behozatali illetékét 25 százalékról 75 százalékra emelte föl. Ez az angol textiltermékeknek 50 százalékos vámilleték-előnyt jelentett.

Japán válasza: kimondotta az indiai gyapot bojkottját. Miután Japán nyersanyagbevitelének döntő része éppen gyapotból áll, a bojkott súlyosan érintette Indiát.

Ugyanekkor elhatározta Japán, hogy „önállósítja” magát. Ipari termelésének nyersanyagát külföldről kell beszereznie. Elsősorban a textil-nyersanyagot. Ez nem megy tovább. Onnagya fog mindent előállítani.

1934. január elsejétől kezdve élethelpezt a sárga tervezés terv. E 10 év alatt Korea, Mandzsúria és Jehol termelését a japán textilipar nyersanyagszükségletének fedezésére alakítják át (ime, a keleti háború egyik oka). Ezenkívül:

„Japán megbízott Abesszíniában 3 millió hold földet vásárolt, gyapottermelés céljaira.”

Ugyanekkor

„Japán Braziliától nagymennyiségű kávét vesz fel, viszont gyapotot követel.”

A sárga birodalom tehát függetleníti magát elsősorban Angliától, de általában a fehér kapitalizmustól is. Rabszolgáit elöntik Európát, Ázsiát, Ausztráliát, Afrikát. Munkás-dömping Japánban, érték-dömping világszerte. A csata már meg is nyerte.

Az ellenfél vonaglik még, tehát jön a tízéves tervvel és szorít a vascavarokon még néhányat.

A szorításokba felnyög még Lupény a mai nál keszevesebben is!

K Ö Z G A Z D A S Á G

Csikban kipusztult az őszi vetés

Csikszereda, március 16.

A csiki gazdák irtóztató anyagi bajokkal küzdöttek át a telet. Abban reménykedtek, hogy a tavasszal jobb helyzetbe kerülnek. Most aztán még nagyobb baj szakadt rájuk. A hihetetlen mértékben elszaporodott egerek a gaboná nagy részét a szó szoros értelmében kiirtották. Közben az a természeti szerencsétlenség is tetézte a gazdák baját, hogy a vastag hótakaró alatt az őszi vetés „megfulladt”. Most aztán az őszi vetés tulnyomó részét ki kell szántani és tavaszi gabonával újratejni, ha nem akarják paragon hagyni. E csapásnak már az előszele javában érzik. Rohamosan emelkednek a tavaszi vetőmagok ára. Közben a gazdáknak betevő falatra sincs pénzük. Ha gyorsan nem jön kormánysegítség, a következő évben elképzelhetetlenül rossz anyagi viszonyok közé kerülnek a csiki székelyek.

Ujabb érvágás a háromszéki iparosokon

Sepsiszentgyörgy, március 16.

A megélhetés fekete kenyéréért ezer bajjal és nyomorúsággal küzdő háromszéki székely iparosok keresete évről-évre csökken és egyre több iparos kénytelen iparengedélyét visszaadni, mert nem képes annyit megkeresni, hogy legalább az adóját ki tudja fizetni. Mégis a különböző adók, taxák és illetékek mellé évről-évre újabb és újabb terhek nehezednek rájuk. A legújabbal most a mértékhitelítő hivatal kedveskedett a háromszéki szabóknak, amennyiben felszólította őket, hogy záros, rövid határidőn belül összes métereiket és egyéb mérőeszközeiket mutassák be a hivatalnál, hitelesítés végett, a hitelesítésért minden méter után 15 lej fizetve.

A mértékrendszerek alkalmazásáról szóló törvény idevonatkozó szakaszai azonban csak azon mértékekre vonatkozólag írják elő az évenkénti hitelesítést, amelyekkel eladás is történik jóllehet a háromszéki szabó iparosoknak csak igen kis százaléka tart szövetet raktáron, tehát ad is el. A mértékhitelítő hivatal mégis valamennyi háromszéki szabót, — még olyant is, aki már évekkézel elzárta iparengedélyét — felszólított métereinek hitelesítésére. Így érthető az elkeseredés, amely ezen újabb érvágás nyomán a sepsiszentgyörgyi szabóiparosok között észlelhető s amely végül is arra az elhatározásra bírta őket, hogy orvoslásért forduljanak úgy az iparkamarához, valamint az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz, kérve ezen hitelesítésnek az eltörlését, illetve odamódosítást, hogy csak azoknak a szabóknak kelljen mértékeiket évenként hitelesíteniük, akik szövetfelét is tartanak raktáron, tehát adnak is el.

A közgazdaság hírei

JÓVÁHAGYOTT KÉNYSZEREGYEZÉS KOLÓZSVÁRON

(Kolozsvár.) A törvényszék jóváhagyta a Sipos Jenő cég kényszerjegyzését. Az első részlet 6 hónapon belül válik esedékessé.

A ROMANO-AMERICANA OSZTÁLEKA

(Bukarest) A Standard Oil Co.-hoz tartozó Romano—Americana petroleumtársulat 250 millió lej osztalékot fizet ki részvényeseinek. A kifizetés a jelentések szerint azokból a pénzekből történik, amelyek a társulat a furoberendezéseknek a háboruban elszenvedett károsodásért kárpótlásul kapott.

A KARTELLHIREK NYOMÁN NÖNEK A CUKORVÉTELEK

(Bukarest) A cukorkartell feltámasztásáról szóló hírek hatása alatt a cukorpiac megélenkült és az eladások nőttek. Ez kitűnik abból is, hogy az utóbbi 4 hónapban az állam a cukor forgalmi adójából körülbelül 500 milliót vett be, noha az előirányzat csak 300 millióra szólott. A vevők abban reménykednek, hogy a cukorkartell feltámasztásával az ár — mért 28 lejre emelkedik, miáltal különként 7—8 lej nyereséget könyvelhetnek el. A viszonteladók tehát igyekeznek készleteket felhalmozni.

A buza kormánybiztossága emelte a vételárakat

Bukarest, március 16.

A buzaértékesítési kormánybiztosság — amelyet tudvalevőleg nemrégiben ismét felélesztettek, hogy a buzákat állami vásárlások révén fenntartsák — közleményt adott ki, amely szerint legutóbbi árszabásánál 1500 lejjel többet fizet a buza vagonjéért. Eszerint az új vételárak a következők:

Buza, 72 kg-os, 10 százalékos idegen anyaggal és 20 százalékos rozssal, 27.500 lej vagononként.

Buza, 78 kg-os, 3 százalékos idegen anyaggal, 34.500 lej vagononként.

Buza, 78 kg-os, idegen anyaggal, 34.500 lej vagononként.

franko gyűjtőraktár a szokásos engedményekkel az áru minőségéhez képest. Bármelyik termelő, aki közvetlenül nem talál vevőt, a fenti árakon forduljon a kormánybiztosság vásárlási szerveihez, azaz a kivitel-behozatali központi szövetkezethez által meghatalmazott szövetkezetekhez. Bővebb felvilágosításokat ad a kormánybiztosság, Bukarest, Sf. Ionica-utca 9 szám, táviratcím: Comisgrâu.

A kormánybiztosság egyben közli, hogy szigorú intézkedéseket tesz mindenféle keverés ellen az őrlés alkalmával.

Függőben a cukorkartell ügye

Kész a megállapodás a gyárosok és termelők között

Bukarest, március 16.

A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban tegnap tovább folytak a tárgyalások a minisztérium és a cukorgyárosok között a cukorrépa-rendszerre vonatkozólag. A cukorgyárosok egyelőre egyenlő haladékokat kértek azzal az indokolással, hogy

a kartell tárgyalások még nem fejeződtek be.

A haladékok megkapták, a minisztérium azonban számol azzal, hogy a gyárosok esetleg nem tudnak megengedést létrehozni a cukorrépa-termelésre vonatkozólag s erre az esetre törvényt készít, amely szabályozza a kérdést. A törvénytervezet — amely nagy vonásokban már készen is áll — megszabná a cukorrépa-termelés határát, a mai fogyasztóképeség tekintetbevételével s egyben szabályozná a gyárak működését is.

Ami különben a cukorkartellrel illeti, biztosit még mindig nem tudni. Montezi, a „Danubiana” elnöke Bukarestben van. A tárgyalások a gyárosok között szakadatlanul folynak.

A bukaresti piacon már némileg emelkedett is a cukor ára — kilónként 20 banit — ami a kartell s annak nyomán remélt áremelkedés előjele.

A kartell tárgyalásokkal egyidejűleg folynak a cukorkartell megbeszélései is a cukorgyárosok és cukorrépa-termelők közti viszálykodás elsímitására. Tegnap sikerült is végre megengedni. A gyárosok a múltévi répa vagonjéért 7300 lej fizetnek. Az 1934—35 időnyre az ár 7000 lej lesz. Egyben a bevétendő területet 30 ezer hektárban állapították meg.

Exportutalványokkal lendítik fel a kivitelt

Érdekes tervet tárgyal a kormány és a jegybank

Bukarest, március 16.

A kormány és a Nemzeti Bank között tanácskozások folynak arról, hogyan lehetne Románia hanyatlásban levő kivitelét ismét talpraállítani. Először is megállapították, hogy azon országokba kellene és lehetne fokozni a kivitelt, amelyekkel szemben Románia külkereskedelmi mérlege aktívnak mutatkozik. Ezen országokkal szemben ugyanis, tekintettel a mérleg aktív voltára, megengedhetjük magunknak azt is, hogy behozatalunkat emeljük s annak fejében kivijuk a kivitel növelését.

Ezen tárgyalások során felmerült az a gondolat is, hogy ugynevezett exportbonokat bocsássanak ki.

amelyeket a Nemzeti Bank adna ki betétek ellenében. A bonokat az áru tényleges kivitelkor a vámhivatal láttamozná

s azután a bonok forgalomba hozhatók, vagyis eladhatók lennének. Az importőr azután, akinek birtokába végül a bon kerül, engedélyt kérhet a Nemzeti Banktól a bon szerint kivitt áruval egyenértékű behozatalára. Sőt, ilyen bonok nélkül a terv szerint a jövőben nem is adnának behozatali engedélyt.

A különbözet a kiviteli bonok névértéke és piaci értéke között — amely bizonyára felülmúlja a névértéket — képezné a jutalmat az exportőr részére, — egyben ugyan külön megterhelést a nemzetgazdaságilag kevesebbre becsült — devizaforgyasztó-importőr részére.

Az érdekes ötlet egyelőre csak terv, a mellyel az illetékes körök élénken foglalkoznak ugyan, határozatot azonban ez irányban még nem hoztak.

A Tigris és az Oroszlán védjegyű pamut harca

Zár alá vették Schönberger és Fia szatmári cég pamutkészletét

Szatmár, március 16.

Szatmáron kitört a pamut-harc. Két-három évvel ezelőtt a csernovici Kalman Hernos cég egy bizonyos fajta szövő-pamutot hozott forgalomba. A pamut védjegye egy sárga alapon lévő tigris volt. A pamut nagy keletkezésnek örvendett itt Szatmár vidékén és az avasi románság szorgalmasan vásárolta a tigris védjegyű pamutot, amelyet az egyszerűség kedvéért „kutyafejű pamutnak” neveztek. A nagyszzerű pamutüzlet a szatmári cégeket is üzleti versenyre serkentette. Schönberger

Jakab és Fia szatmári nagykereskedő cég a Hernos cég pamutjához hasonló, de silányabb minőségű pamutot hozott forgalomba s mivel a földmivesek mindenütt csak kutyafejű pamutot kértek, a tigris védjegy helyett ugyancsak sárga alapon egy orosziant festettek fel védjegyül. Az ár ugyanaz volt.

A parasztek továbbra is buzgón vásárolták a kutyafejű pamutot és nem sokat törődtek a tigris és az oroszlan közötti árnyalati különbségekkel.

Schönbergerék kitűnő üzleteket csináltak,

de a csernovici cég is megtudta a dolgot. Beadványt intézett a szatmári törvényszékhez és kérte, hogy a tisztességtelen verseny miatt foglalják le Schönbergerék oroszlanfejú pamutkészletét és tiltsák ki a forgaromból a megtévesztően hasonló, de silányabb minőségű Schönberger-féle pamutot.

A törvényszék a keresetet elutasította azzal, hogy nem illetékes határozatot hozni az ügyben. annál kevésbé, mert a régi törvények világosan kimondják, hogy az áru lefoglalását csak elnöki rendelvényvel lehet foglaltatni. A csernovici cég a törvényszék határozata után a törvényszéki elnökhöz fordult. Nisulescu törvényszéki elnök megvizsgálta a dolgot és úgy találta, hogy a csernovici cégnek van igaza. Elrendelte tehát a Schönberger-tesztvérek üzletében és minden máshol lévő oroszlan-fejú pamut lefoglalását és a forgalomból való kivonását. A zárlatot már foglaltatották, de ettől függetlenül a csernovici cég bűnvádi feljelentést is tett Schönbergerék ellen.

Rengeteg pamutot foglaltak le Schönbergeréknek és viszonteladóiknak. Természetesen Schönbergerék nem hajlandók egyszerűen beletnyugodni az elnöki határozatba és ügyvédek útján megtették a szükséges lépéseket a zárlat feloldása érdekében.

A pamut-fronton tehát teljes erővel dúl a harc.

A Tigris és az Oroszlán harcolnak egymással szemben.

Egyelőre a tigris legyőzte az oroszlant.

Kedvezmény a petroleum-iparnak

Bukarest, március 16.

A román petroleumiparosok szövetsége Ossiceanu, a szövetség elnökének vezetésével küldöttségileg kérte az illetékes ténnyezőknél az olajfuvardíjak 30 százalékos csökkentését. Hír szerint az államvasutak vezérigazgatósága hajlandó is kedvezményt adni, különös tekintettel a petroleumipar fontosságára a romániai kivitel szempontjából, de a 30 százalékos túlsóknak találja. A tárgyalások még folynak.

KÉSZ A LÁNCKARTELL

(Bukarest.) A lánckartell, számos nehézség elhárítása után, mégis létrejött. A gyárak azonnal 25 százalékkal emelték áraikat.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRAȘOV
Nr. 564—1934. Serv. ad-tiv.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

A köztisztviselőköről szóló törvény végrehajtási utasítás 78. szakasza, ugymint a minisztertanács 1924. évi február hó 28-án 331. szám alatt kelt közlésével nyert engedély alapján a városi mérnöki hivatalnál üresedésbe jött mérnöki állás és pedig a tanulmányozási és tervezési ügyosztály főnöki állásának betöltése céljából pályázatot hirdetünk.

A pályázóknak fent említett végrehajtási utasítás 7. szakaszában előírt összes mellékletekkel felszerelt kérésüket legkésőbb folyó évi március hó 26-áig az itteni városi tanácsnál kell hogy beadják.

A mellékletek a következők:

1. Születési bizonyítvány.
2. Állampolgársági bizonyítvány.
3. Építész-mérnöki oklevél.
4. Orvosi bizonyítvány.
5. Bizonyítvány arról, hogy folyamodó katonai kötelezettségének eleget tett.
6. Erkölcsei bizonyítvány.
7. Folyamodó által birt nyelvek felelőtlése.

A követelt képesítés a következők:

A bukaresti polittechnikai iskolától, vagy más elismert polittechnikai iskolától nyert építész-mérnöki oklevél. Egyenlő képesítésnél gyakorlatot kimutató folyamodók előnyben részesítetnek.

A fizetés folyamodónak a technikai karban való beosztásának fog megfelelni.

Brașov, la 9. Martie 1934.

Primar-delegat: Dr. Polony m. p. Secretar General: E. Socaciu m. p.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRAȘOV

No. 4631—1934. serv. economic.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY

A városi vágóhidban a folyó évben (1934. április 1-től 1935. március 31-éig) felgyűltetendő trágyának eladása céljából folyó évi március hó 28-án délelőtt 11 órakor a városi polgármesteri hivatalban nyilvános árlejtés lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni.

A bántapénz az ajánlott összeg 5 százaléka. A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Brașov, la 12. Martie 1934.

Primar-delegat: Dr. Polony m. p. Secretar General: Socaciu m. p.

Különös gyilkosság az egyik bukaresti utcán

Szívenlőtte a közrendőr a dohánygyári munkást, akinek tetszetős vadházastársa volt

Bukarest, március 16. Különös gyilkosság történt a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka folyamán a bukaresti Morilor utcán.

Neagu György közrendőr revolverével egy dohánygyári munkás után lőtt és szívenlőtte. A munkás vadházastársával ment hazafelé és hangosan veszekedett az utcán. A házaspár nagy csomagot cipelt magával.

A munkás meggyilkolása után a közrendőr és az asszony megjelent a rendőrségen. Itt ketten kétféleképpen mondták el a gyilkosság történetét.

A rendőr azt vallotta, hogy a sötét utcán bandukoló két ember gyanúsának tűnt fel előtte, veszekedésüket arra magyarázta, hogy a csomagban levő zsák-

mány felett osztozkodnak. Megállásra szólította fel őket, ezek nem álltak meg, menekülni igyekeztek, ő utánuk lőtt és szíven találta a munkást.

Az asszony homlokegyenest ellenkező vallomást tett. Azt vallotta, hogy a rendőr már régóta kerülgette őt és rá akarta bírni arra, hogy elhagyja társát és vele álljon össze. Ő nem volt hajlandó erre és ezért állott bosszút a rendőr. Az asszony vallomása szerint a rendőr előbb veszekedett a munkással, majd fenyegetőzni kezdett, előkapta revolverét és amikor a munkás menekülni igyekezett, rálőtt.

Abban a csomagban, amelyet a rendőr zsákmánynak nézett, szennyes ruhákat találtak. A rendőrt letartóztatták.

Jugoszláviában újakezdődött a politikai erőszak uralma

Egymásután tartóztatják le az ellenzéki politikai alakulatok vezető egyéniségeit

Belgrád, március 16.

A jugoszláv képviselőház megszavazta a költségvetést. Ez azonban nem ment simán, az ellenzék heteken keresztül keményen és kiméletlenül támadta a kormányt. És a kormány, úgy látszik, nem felejtette el a támadásokat.

Külföldi sajtóirodák jelentése szerint Horvátország területén újra megkezdődött a politikai üldözés Zágrábban is, de Belgrádban is számos ellenzéki politikust tartóztatnak le azon a címen, hogy

újra meg akarják szervezni azokat a politikai pártokat, amelyeket a parancs-uralom elején feloszlattak, mint az állam biztonságára veszélyes alakulatokat. — Páncsován letartóztatták többek között Bosković dr. képviselőt, Zágrábban Wilder dr. volt államtitkárt. Mindketten Pribicević parasztpártjának voltak tagjai annakidején. Lefogták Jovanović Draguljot, a régi szerb parasztpárt radikális szárnyának a vezérét is.

Az izgalom különben Zágrábban nagy-

A Szovjet mégis eladta Japánnak az északmandzsuri vasutbéli részeseit?

Új orosz-japán háború esetein a Szovjet győzelmét iarlja biztosnak egy angol lord

London, március 16.

Sanghaiból származó jelentések szerint Kharbinban szívósan az a hír járja, hogy a Tokióban folytatott titkos tárgyalások eredményeképpen

a Szovjetszövetség mégis eladta az északmandzsuri vasutvonal öt illés felét tulajdonát Japánnak 135 millió jenért (mintegy 8 milliárd lejer).

Ezt a hírt még nem erősítették meg, de minden jel arra vall, hogy a régóta húzódó alku végre létrejött. A mandzukói kínai és japán hatóságok feltűnően jó viszonyt tartanak fenn újabban a vasut-

vonal szovjetbiztosítói és általában érezhetően felenyhült a Japán és a Szovjet közötti feszültség, amely tavaszra háborúval fenyegetett.

Itt említi meg érdekesség gyanánt az angol munkáspárti Marley lordnak azt a kijelentését, amely szerint ő hajlandó egy a héthez arányban a Szovjet javára fogadni abban az esetben, ha Japán és Oroszország között mégis kitörne mostanában a háború. A lord elismeri ugyan, hogy Japánnak kitűnő hadserege van, de az a véleménye, hogy a Szovjet nagy fölénye a légi haderő tekintetében megsemmisítő csapást mérne Japánra.

Izgalmas rabló-fogás a Bukarest-nagyvárad vonaton

Öt rabló támadta meg a kalauzt, akit az utasok szedtek ki a támadók kezei közül. Két rablót sikerült elfogni az utasoknak

Segesvár, március 16.

Vakmerő rablóátadás történt szerdán virradó éjszaka Erzsébetváros és Duna-állomások között, a Kelekvárról visszajövő vonaton.

Surion Bucur kalauz a harnadosztályú utasok jegyét vizsgálta, ahol pár győnt jegy nélkül talált. Hívta szóval a támadt a potyautasokkal, majd tovább ment az első osztályú fuikébe. Ott egyén nyomon követte s itt, egy váratlan pillanathoz rávetették magukat a mit sem sejtő kalauzra. A megtámadott ember, akit ütlegeltek és fojtogattak a rablók, segítségért kiáltott. A kiáltásra több ember elősielt, közöttük dr. Bartos

Péter, aztán a marosvásárhelyi polgármester, az Economia ellenőre és egy ezredes, kik felvették a harcot a banditákkal.

Percekig tartó tusakodás után a támadók közül hárman kimenekültek a kocsiból s felkuszáltak a vonat tetejére, honnan aztán egyik állomáson megugrottak. A rablók közül kettőt elfogtak és bekísérték a segesvári rendőrségre, ahol kihallgatták őket. Kitűnt, hogy egyikük Frănculescu hírhedt zsebmetszővel azonos, ki a Bukarest-Nagyvárad között működő zsebmetsző-bandának a feje. A másik letartóztatott Rădulescunak hívják, aki viszont Plojesten szerzett félelmesen csengő nevet magának.

Ujabb részletek Zelea-Codreanu és társai elfogatásáról

Bukarest, március 16.

Zelea-Codreanu Kornél elfogatásáról a következő újabb részleteket jelentik:

Csütörtökön délelőtt 10 órakor egy gépkocsi akart berobogni a Malmajon-kaszárnya udvarára. A gépkocsiban Zelea-Codreanu Kornél ült nemzeti viseletben, mellette Zavoianu ügyvéd, tartalékos ezredes. Az örök felismerték a vasgárdista vezért, megállásra szólították fel, majd ugyanazon a gépkocsin a főszigurancára vitték. Itt a vasgárdista fővezér kijelentette, hogy nem akarta, miszerint távollétében ítélkezzenek felette s a hadbírósgá elé akar állani. Zavoianu, mint védőügyvédet hozta magával.

Ugyancsak csütörtökön önként jelentkeztek a hatóságoknál a többi körözött vádlottak: Szilágyi Viktor és Dumitrescu Ion lelkes.

A katonai hatóságokat azonnal értesítették a vasgárdista kapitány elfogatásáról. Hotineanu ezredes hadbíró a főszigurancára sietett, hogy forma szerint átvegye a foglyot, majd déli félégységkor megjelent ott Dan Pascu hadbíró is.

Mit tartalmaz a vádirat?

A hétfőn kezdődő vasgárdista per vádirata 85 gépelt oldal. Részletesen ismerteti a vasgárdista mozgalom történetét és módszereit. A vádirat kimutatja, hogy a mozgalom katonai és felforgató jellegű alakulatokat szervezett. Majd rátér az

összeesküvés történetére, amely Duca miniszterelnök meggyilkolásához vezetett.

Igen érdekes részlete a vádiratnak, ahol kimutatja, hogy a tett elkövetőjét sorshuzás útján jelölték ki s a sors először Hodos Joanra esett, aki azonban nem vállalta a megbízást. Ezután került sorra Constantinescu, aki mellé társul Caranica, majd később Velimace csatlakozott. Az egész összeesküvést Cantacuzino-Graničeru tábornok házában főzték ki.

A vádirat idézi azután a tábornok egyik levelét Duca miniszterelnökhöz. Az írás így kezdődik:

— Kedves Jancu és Ön is, Titulescu, elkészíthetik koporsóikat...

Ezután ismerteti a vádirat a kapitány és Canacuzino tábornok levelezését. Zelea-Codreanu üldöztetése idején először a tábornoknál aludt, majd máshová menekült, de futárok útján továbbra is összeköttetésben maradtak egymással.

A Vasgárda különben komolyan fegyverkezett. A fővárosban és a vidéken végzett házkutatások során rengeteg fegyvert, lőszert, robbantanyagot találtak. Kiderült az is, hogy egyik propagandaautójukat gépfegyverrel látták el.

LEGUJABB

NÉMETORSZÁGBAN ÚJRA KIVÉGZÉS VOLT

A stadei börtön udvarán csütörtökön reggel felakasztották Schultze Walter munkást, aki az elmúlt nyáron meggyilkolt és kifosztott egy öregasszonyt.

AZ ANGOL ALSÓHAZ

Leszerelési vitája szavazás nélkül zárult le. Sir Simon nagy beszédet tartott, a melyben hangsúlyozta, hogy amennyiben a leszerelés kérdése csöndöt mondana, úgy Anglia új javaslattal jön, amely a légi fegyverkezést kísérli meg keretek közé szorítani. Ha aztán ez sem sikerül, úgy Angliának is szembe kell néznie a következményekkel.

NYOLCHATALMI ÉRTEKEZLET KÉSZÜL

Bécsi jelentések mondják, hogy a római hármastállalkozó után Neurath német külügyminiszter is Rómába utazik és komoly tárgyalásokat kezd abban az irányban, hogy Németország is belekapcsolódjék a közép-európai gazdasági együttesbe. Németország javaslata egyéb ként komoly formában veti fel azt a lehetőséget, hogy a közép-európai kérdés nyolchatalmi értekezlet elé kerüljön. A nyolchatalmi értekezleten Olaszország, Franciaország, Magyarország, Ausztria, Bulgária és a kisantant államok vennének részt.

A SAN SALVADORBAN TÖRTÉNT DINAMIT-ROBBANÁSRÓL

érkező legújabb jelentések csak növelik a borzalmas szerencsétlenség méreteit. Kiderül ezekből a jelentésekből, hogy a dinamitrobbanást hatalmas tűzvész követte, amelynek során kigyulladt az állomás raktárhelyiségeiben felhalmozott 4000 benzinhordó is. Ez aztán végérvényesen megakadályozott minden mentési munkálatot. A benzinhordók folytonos robbanása miatt a lakosság elmenekült és sorsára hagyta a veszélyeztetett városrészt. A vizsgálat megállapította, hogy a dinamitrobbanást a Catilina nevű hajó hozta San Franciscóból La Libertate kikötőjében a szállítmányt tehervonatra rakták. A robbanás akkor következett be, amikor a tehervonat elindult. A kár meghaladja a 10 millió dollárt.

A KINAI KALÓZOK

Honkong közelében megrohantak egy nővérg hajót. Heves harc után a legénységet levertek, a hajót teljesen kifosztották, a tiszteket és az életben maradt matrózokat pedig kezéssékként magukkal vitték.

Textilvállalkozások Szerbiában és Romániában

Bécs, március 16.

Itteni gazdasági körökben élénk megbeszélés tárgyat képezik a Jugoszláviában és Romániában folyó textilipari alapítások. A szerbiai Marburg elővárosában, Meljában most szerelik fel a Rosner-féle textilgyárat. Ugyanakkor Románia-an Szatmáron is készül egy nagyobb textilüzem, azonkívül alakulóban van, várászi-ülég szintén Szatmáron, egy zsebkendőgyár is.

Meghalt Sixtus Bourbon pármái herceg

Páris, március 16.

Sixtus Bourbon pármái herceg csütörtökre virradó éjszaka fél négy órakor sógora, Dudaucville herceg párisi lakásán meghalt.

Sixtus 1886-ban született a warteggi kastélyban. A háború utolsó éveiben felhasználta francia kapcsolatait és külön békét közvetített Károly király és Poincaré között, de sikertelenül. A híres Sixtus-levél nem hozott eredményt. A háború befejezése után 1919-ben feleségül vette De Laroche Foucauld Hedvig hercegnőt, akitől 1922-ben egy leánya született. Fia talabb korában ázsiai és afrikai tanulmányutjai tették ismertté a nevét. A becsületrend lovagja volt, a belga hadseregben pedig tüzérkapitányi rangot vívelt.

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Ára 78.- lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztátyában

SPORT

Válogatási gondok:

Téli szünet után ismeretlen szezőneleji formájú játékosok...

Hogy áll ki a román válogatott a csehek ellen?

Bukarest, március 16.

Mint a vizsgától rettegő diák, olyan gondterhelten arccal járkálnak a futballszövetség vezetői:

— Még csak tíz nap...

Igen. Még csak tíz nap választ el a pardu-bici Románia—Csehszlovákia mérkőzéstől. Azt a hibát már észrevették a szövetség urai, hogy a mérkőzést túlkorai időpontra költötték le. Meg is kísérelték az elhalasztást, de a csehek hallani sem akartak róla és ragaszkodnak a lejátszáshoz. Könnyű nekik: játékosaik már formában vannak és

a cseh válogatott keret hetek óta treníro-zik.

Ezzel szemben Romániában mi a helyzet?

Egyrésze a játékosoknak a téli szünet után — még szezőneleji formában van. A másik része játszott télen, — de túljátszotta magát.

A NAC csatárok például Franciaországban futották ki formájukat. Természetes, hogy a kondíció törvényei szerint a forma hullámvölgye kellett elkövetkezzék! A Ripensiairól nem a legjobb hírek érkeznek. Sepi is rosszul játszott a CFR turáján, mint kölcsönjátékos. És így tovább.

Uzás

A 100 yardos mellúzás amerikai rekordját Savell 1 p. 09.6 mp.-re javította.

A párisi nemzetközi uszóversenyt a nyugat-európai turán lévő prágai Haggyibor-uszók tartja tette érdekessé. 100 méter: 1. Cartonne francia 1 p. 02.2 mp. 2. Steiner cseh 1 p. 03.2 mp. Vízipólóban: Haggyibor—SCUF Paris 6:3 (3:2). Turcoiban: Enfants de Neptun — a francia bajnokságot.

1p. 02.6 mp. és 2 p. 20.9 mp. Ezt uszta Taris Kopenhágában 100, illetve 200 méteren: még nincs formában a franciák uszóbüszkesége!

Tenisz

KEZD GYANUS LENNI az az „összevisze-verés”, amivel a Tilden-cirkusz tagjai egymást elintézik. A legújabb mérkőzésen: USA—Franciaország 4:1. Az egyes mérkőzések körül fel-tűnő Plaa 6:3, 4:6, 6:3, 6:3 arányu győzelme Vines ellen. Ez a gyanus! Vines egy nappal előbb 8:6, 6:4, 6:2 arányban fölényesen intézte el Cochet-t. Tilden is verte Plaat 4:6, 7:5, 6:2, 7:5-re. Tilden—Cochet 6:4, 6:3, 7:5. Tilden, Vines—Cochet Plaa 7:5, 8:6, 4:6, 6:1.

Az idei wimbledoni versenyen nem indulhatnak az amerikai Davis Cup-játékosok, mert az USA teniszszövetsége károsnak tartja a versenyzők formájára a sok megerőltető versenyt. Amerika az idén a Davis Cup győztese akar lenni!

Olimpia

Most dőlt el az a per, melyet Los Angeles városa indított Kalifornia állam és az amerikai olimpiai bizottság ellen. Los Angeles azt az egymillió dollárt követelte, amelyet előlegezett az olimpiai megrendezésének költségeire és amelyet a bevételből nem fizettek vissza. A bíróság megítélte Los Angeles követelését.

És 25-én játszani kell! Most Luchide főtákar kétségbeesetten utazgat az országban, hogy legalább megközelítőleg formában levő játékosokból állítsák össze a csapatot jövő hét kedd-jén, a válogató ülésen.

A keretet különben így alkották meg:

Kapusok: Zombory (Ripensia), Radulescu (U. Tricolor), Pülök (Crisana).

Hátvédek: Chirou (CFR), Albu Vénus, Vogl (Juventus), Sucitulescu (U. Tricolor), Stanciu (Vénus).

Fedezetek: Moravetz (TMTE), Barátky (Crisana), Steinbach (U. Tricolor), Kotormány (Ripensia), Juhász (NAC).

Csatárok: Bindea (Ripensia), Kovács (NAC), Sepi (U), Ciolac (Ripensia), Bodola (NAC), P. Valcov (Vénus), Dobai (Ripensia).

A válogatott csapat majd Nagyváradon gyülekezik és onnan indul 22-én: milyen eredmény felé?...

Urídíl — a Ripensia trénera. A bécsi Rapid egykori világhírű csatára és rettegett góllövője, Urídíl lesz a Ripensia trénera.

Hazaérkezett a Ripensia franciaországi turájáról.

„Az olimpiai játékok története” címen tartotta meg előadását a 72 éves Coubertin báró a nizzai egyetemen. Coubertin bárónak, a modern olimpiai játékok megalapítójának ez volt első előadása a nizzai egyetemen, ahol számára külön „olimpiai tanszéket” állítottak fel. Ez a tanszék első a világon a maga nemében.

Birkózás

Elindult a magyar válogatott északi turájára. A csapat tagjai: Imrei UTE, Tóth UTE, Beke Dorogi AC, Finyák Győri AC, Riheczy MÁVAG, Tarányi MTE, Vitális Dorogi AC. A csapatban új nevek vannak és három vidéki birkózó! Vasárnap Helsinkiben, 21-én Stockholm-ban, 23-án Norköppingben és 25-én Malmöben mérkőznek.

Vivás

Belgium—Hollandia 7:2. Országokközötti kardcsapatmérkőzés Amszterdamban.

Asztali tenisz

A kolozsvári ping-pongversenyen (Haggyibor és KKASE rendezése) csapatversenyben holtenverseny után: 1. Haggyibor I. csapata, 2. KAC. I. oszt. férfi egyes: 1. Vladone KAC, 2. Eröss G. Haggyibor. Férfipáros: 1. Vladone—Goldberger, 2. Eröss—Pop.

A Sepsiszentgyörgyi Tenisz Klub asztali teniszcsapata, amely vasárnap Brassóban játszott, a biztató tehetségek egész sorát vonultatta fel. Nevükkel rövidesen az országos versenyeken is találkozunk.

Sisport

A finn sibajnokságban a 17 km-es futásban Nurmela győzött 1 óra 16 p. 25 mp. és idővel, 50 km-en Toikka lett első 4 óra 09 p. 02 mp.-el.

Szerkesztői üzenetek

Z. J., Hosszumező. Az iparfelügyelőségen kapott felvilágosítás szerint mozdonyvezetői képesítéssel feljogosítja stabil gőzgépek kezelésére is. Képesítő bizonyítványát azonban láttamoztatnia kell. Leghelyesebben járna el, ha kérvényt ad be 12 lejés béléssel ellátva az Ön körzetében illetékes iparfelügyelőséghez, esetleg a kolozsvárihoz és kéri, hogy bizonyítványát stabil gőzgépek kezelésére is láttamozzák.

R. A. N. Verset, sajnos, két okból nem közzétehetjük. 1. Nem üti meg a mértéket. Az első, elég jól gördülő sorok után banálításokba fullad. 2. Verset, még ha az a világirodalom legszebb alkotása volna is, csak teljes névvel közölhetünk.

W. A., Konstanca. Szíveskedjék egyenesen a Diana-céghez fordulni, Temesvárra. Egyébként felvilágosítjuk, rosszul értelmezte a február 11 körül kihirdetett új pályázat szövegét. Nem verseskönyvről van szó, hanem a régebbi pályázaton beérkezett és díjazott pályamunkák összefoglalásáról.

N. S. F. Verse még igen kezdetleges a távol van attól, hogy megüsse a kívánt mértéket. Különbösen is csak azt érdekelheti, akinek szánta és címezte.

M. L., Sepsiszentgyörgy. Az Ön versére is vonatkozik az előbbi üzenet, annak hozzáfűzésével, hogy az ilyen költemények nem mondanak semmi újat, sem érzésben, sem kifejezési formában. Egyedüli létjogosultságuk, hogy — ismét tavasz van. A legjobb akarattal sem közzétehetjük.

Szécsi Ferenc, Temesvár. Pontos címe nem áll rendelkezésünkre és ezért ez-után kérjük fel, hogy „Élni akarunk!” című írását ismételtén juttassa el hozzánk.

Sch. Frigyes. Déva. A huzásról még nem kaptunk értesítést. Szíveskedjék egyébként a sorsjegyet kibocsátókhöz fordulni közelebbi felvilágosításért.

Női divatszalonok Férfi divatszabók Női kalapszalonok

gyermekruha varrodák, felnőttművarrodák
figyelmét felhívjuk arra, hogy a legújabb

tavaszi és nyári divatlapok

igen nagy választékban kaphatók a
Brassói Lapok Könyvosztályában

J. Schwartz toplitjai orth főrabbi ur
személyes ellenőrzése mellett, szil-
góruan rituális előírás szerint töltött

husvéti borszéki borvizet

hozunk forgalomba, amely vala-
mennyi lerakatunknál nemkülöm-
ben borszéki borvizkezelőségünk-
nél (Borsec, Jud. Mureş) kapható.

Vetőmagvak

Lucerna- és lóheremagvak,
arankamentes államilag ölmazárolt
Zöldség- és virágmagvak
garantált fajtisza és csiraképes
Fű- és heremagvak állandó
rétek és legelők bevetésére

Takarmányrépmagvak ere-
deti behozatali, közismert tenyésztőtől

Műtrágya

Kertművelési és méhészeti
cikkek nagy választékban.

Raktárról szállít legolcsóbb ár mellett az

Erdélyi Szász Gazdasági
Egyesület árucarnoka
Sibiu — Nagyszeben.

Sürgőnycim: Verkau-shalle Sibiu.
Telefon: No. 200. Árjegyzék ingyen.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyan-
azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény A hirdetési díjak előre fizet-
dők Támpéldányt nem adunk

Vétel-e adás

Eladó! Elsőrendű préselt
széna, nagyobb mennyiség.
Lahni Heinrich kereskedő,
Rupea. 11008

Megvételre keresek 12—14
H. P., könnyen hordozható
nyersolajmotort. Huszár Fe-
renc, Suseni. Jud. Ciuc 11033

Eladó Ford teherautó (Své-
dek utépítéséhez), ürithető ka-
rosszériával, 14, köbmtr. 1
csukott karosszéria 8 gumi-
val, 1 teljes motoralkatrész.
Cím: Bodó S. Brassó, Str. Ab-
rud No. 6. (Bartolomeu.) 11054

Kézi kötésgépek jutányosan
eladók, kifogástalan állapót-
ban. Guháné, Cluj, Tuna-ilor
6. 11056

Veszek „Rekord” harisnya-
kötő gépet. M. Zerbis, Brassó,
Közép-u. 33. 11044

Illeli község eljárásága
adóbonokat vásárol 1934 má-
rcius 17-én d. e. 10 órakor a
községházánál tartandó nyil-
vános árverésen. Érték 17.500
Lei egy összegben. Fizetés jó-
váhagyás után azonnal (cca
10 nap). 11045

Állást keres

Középkorú, 3 nyelvet be-
szélő magányos nő, anyaha-
lyettesnek, házvezetőnőnek,
vagy betegápolónőnek ajánl-
kozik. „Özvegy” jelígre bras-
sói kiadóba. 11036

Vegyes

Örökbe adnék egy 3 hóna-
pos leánykát. Trufa Boris,
Braşov, Bertalan, Str. Stafeiut
No. 3. 11053

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hazaérkeztem külföldi bevásárló- utamról,

ahol rendkívül előnyösen vásá-
roltam meg a szebbnél-szebb
tavaszi divat-darabokat. — Üze-
temben valóságos kiállítást ren-
deztem, ahol

tavaszi kabátokban, kosztümökben, ruhákban, bluzokban és komplékban

gyönyörű választékot talál.

Garantáljuk az áru jó
minőségét. Mintában, szí-
nekben, szabásban, izlé-
sest, elegánsat kaphat.
Áraink olcsók!

SÁMUEL

DIVATÁRUHÁZ,

(volt Fenyvesi és Sámuel)

Brassó, Buzasor 4 sz.

Vasipari szakkönyvek

mélyen leszállított árban:

Balogh: Osztófej	Lei 15
Barna: Eszterga, furó- és marósz- számok	15
Köszörülés, furás marás	18
Vas- és fémpari szakkönyv, 400 ol- dal, 222 ábra, 80 táblázat	108
Szerelők és lakatosok szakkönyve (300 oldal, 250 ábra, 70 táblázat)	90
Csavarmentevágás	36
Boldizsár: Esztergályosok és marósok	18
Jávör: Lőerőszámítás	48
Knapp: Kenőanyagok	24
A fémszínezés szakkönyve	36
Kádár: A hegesztés szakkönyve	72
Lusker: Vasipari szerszámok	12
Péter: Vas- és acélöntő	30
Prohászka: Vasipari szerszámok ké- szítése	36

stb., stb.

Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában,
Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.
Póstán utánvétellel. Kérjen teljes nagy szak-
ígyeztet.

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

Méhészeti gyakorlati
tanácsadó
méhészek számára. Írta IGNÁCZ S.
122 szövegrajzzal, 260 oldal ára 120 Lei
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Gazdasági tanácsadó!

A gyömolcskertetészet elemei

Különös tekintettel a gyömolcsfák beteg-
ségei elleni védekezésre, 53 rajzzal. Írta

Dr. BERNAISKY JENO
Ára 120.— Lei.

Kapható a Brassói Lapok könyvosztályá-
ban. Brassó, Kapu-u 56—58., az udvarban.